

RAPORT O STANIE GMINY RYMAŃ ZA ROK 2018

URZĄD GMINY RYMAŃ

ul. Szkolna 7

78-125 Rymanów

www.ryman.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1.1. Charakterystyka gminy	5
Położenie.....	5
Strefa społeczna	7
Strefa przestrzenno – funkcjonalna.....	10
II. INFORMACJE FINANSOWE	19
2.1. Stan finansów gminy.....	19
2.2. Wykonanie budżetu gminy	19
2.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych.....	20
2.4. Wieloletnia prognoza finansowa.....	23
III. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	25
IV. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII.....	33
4.1. Strategia rozwoju	33
4.2. Ład przestrzenny	37
Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy	37
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	37
4.3. Zasoby materialne gminy	37
Gminny program rewitalizacji	37
Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	38
Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.....	39
Program opieki nad zabytkami	40
4.4. Środowisko	40
Plan gospodarki niskoemisyjnej	40
Program ochrony środowiska	41
4.5. Polityka społeczna	47
Gminny program wspierania rodziny	47
Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	59
Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	62

V.	OŚWIATA I EDUKACJA.....	63
5.1.	Kultura, sport i rekreacja.....	65
VI.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	69
VII.	WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	82

WSTĘP

Szanowni Państwo!

Zachęcam wszystkich zainteresowanych, a w szczególności mieszkańców do zapoznania się z „Raportem o stanie Gminy Rymań”, który został po raz pierwszy opracowany zgodnie z nowymi założeniami art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym .

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy za rok 2018.

Wójt Gminy Rymań

Mirosław Terlecki

I. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Charakterystyka gminy

Położenie

Gmina Rymań położona jest w centralnej części województwa zachodniopomorskiego, przy jednej z jego głównych tras komunikacyjnych, drodze krajowej o znaczeniu międzynarodowym DK – 6, relacji Szczecin – Gdańsk. Od zachodu graniczy z gminą Płoty, od północy z gminą Siemyśl, od północnego-wschodu z gminą Gościno, a od południa i południowego -wschodu z gminą Sławoborze.

Odległości do najbliższych miast wynoszą:

do Szczecina	108 km
do Koszalina	55 km
do Kołobrzeg	34 km
do Świdwina	28 km
do Płot	23 km
do Karlina	27 km

Przez teren gminy przebiegają: poza drogą krajową DK-6, droga wojewódzka DW-105 do Gryfic i Świnoujścia oraz drogi powiatowe: DP-0259Z łącząca przez Siemyśl drogę DK-6 z Kołobrzegiem, stanowiąca dogodny skrót ze Szczecina do Kołobrzegu oraz droga DP-0292Z łącząca Rymań przez Sławoborze ze Świdwinem. Pozostałe drogi powiatowe posiadają znaczenie wewnętrzne lub międzygminne.

Gmina ma charakter rolniczy. Północna część posiada dobre gleby, przeważa struktura dużych otwartych kompleksów. Sieć osadnicza dostosowana w tej części w większości do funkcji wielkotowarowej gospodarki rolnej. Grunty wykorzystywane są intensywnie, a popegeerowskie obiekty w części używane są dla obsługi produkcji rolnej. W Gorawinie i Jarkowie obiekty popegeerowskie użytkowane są też dla innych celów produkcyjnych i składowych.

Południowa część gminy posiada gorsze grunty i duży udział lasów oraz bardziej rozproszone osadnictwo z wyraźnymi koncentracjami wzdłuż drogi DK-6, o charakterze wielofunkcyjnym w Rymaniu i rolniczym z funkcjami uzupełniającymi w Skrzydłowie, Rzesznikowie, Leszczynie i Dębicy. W południowo-wschodniej części gminy występuje duży teren byłego lotniska pomocniczego, wykorzystany na wysypisko odpadów i zakład przemysłowej utylizacji odpadów.

W gminie występuje duży udział lasów. W północnej części są one rozproszone, natomiast w południowej tworzą duże kompleksy stanowiące element pasma o znaczeniu ponadlokalnym.

Jedną z nielicznych, wykorzystywanych atrakcji turystycznych gminy (poza obiektami usługowymi wzdłuż drogi DK-6 stanowi położone pięknie w lasach jezioro Popiel, nad którym istnieje niewielki camping. Dość intensywne jest też wykorzystanie łowieckie lasów. Duże, niewykorzystane walory turystyczne reprezentują też lasy porastające wzgórza kemowe na północ od Rymania oraz nadrzeczne rejony rzeki Mołstowej na północ od wsi Rzesznikowo.

W analizach wojewódzkich, obszar gminy zaliczony został do strefy aktywnej restrukturyzacji rolnictwa, z pasmem urbanizacji wzdłuż drogi DK-6. Podział Gminy Rymań na mniejsze jednostki urbanistyczne został przedstawiony na rysunku poniżej.

Podział Gminy na jednostki urbanistyczne (sołectwa)

Strefa społeczna

Demografia

Według danych GUS liczba ludności Gminy Rymanów na dzień 31 grudnia 2018r. wynosiła 4 020 osób, w tym 1 995 mężczyzn i 2 025 kobiet. W ciągu ostatnich czterech lat liczba ludności wykazuje tendencję spadkową.

Bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych zmniejsza się. W 2018 roku zarejestrowano 84 osoby bezrobotne. Wśród bezrobotnych największą grupę stanowią kobiety. W 2018 roku ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 75%, podczas gdy mężczyzn 25%.

Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2018 roku wyniósł 3,2 %, co jest wartością wyższą niż dla powiatu (2,7%).

Duży problem stanowi sezonowość pracy. W związku z niewielką odległością od morza i napływem turystów w okresie letnim pojawia się wiele ofert pracy tymczasowej, trwającej 2–3 miesiące. Zaoferowanie pracy tymczasowej jest tylko przejściowym, doraźnym działaniem. Wraz z odpływem turystów liczba osób bezrobotnych ponownie wzrasta, szczególnie wśród osób młodych, które w tym czasie sobie „dorabiały”.

Pomoc społeczna

Ustawową pomoc społeczną pełni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu. W 2018 r. instytucja ta udzieliła wsparcia 254 rodzinom. Ze wsparcia pomocy społecznej korzystało średnio 8,5 osób na 100 mieszkańców Gminy.

Biorąc pod uwagę liczbę osób w rodzinach, najczęstszym powodem udzielenia pomocy w 2018 r. było bezrobocie, a następnie niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy w miejscowości Rymań znajduje się posterunek policji, który obejmuje swym zasięgiem również Gminę Siemyśl. Według informacji pozyskanych od Dzielnicowych z Posterunku Policji w Rymaniu większość przestępstw to te popełniane w ruchu drogowym (jazda pod wpływem alkoholu, spowodowanie wypadku, itd.).

Do przestępstw przeciwko rodzinie i opiece zaliczają się czyny polegające na: bigamii, niealimentacji, porzuceniu, rozpijaniu, uprowadzeniu, znęcaniu się. Liczba przestępstw popełnianych przeciwko rodzinie i opiece w Gminie Rymań jest niewielka – średnio na 100 mieszkańców gminy popełnionych zostało 0,15 przestępstw o tym charakterze.

Edukacja

- Oddziały przedszkolne dla 3-, 4-, 5-, 6-cio latków przy Szkole Podstawowej w Rymaniu,
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu oraz jej filia w Dębicy.

Ochrona zdrowia

Mieszkańcy gminy mają dostęp do podstawowej opieki medycznej, którą na terenie gminy zapewniają:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rymaniu, wyposażony w poradnie: ogólną, stomatologiczną, pediatryczną,
- punkt lekarski w Gorawinie,
- nieliczne gabinety prywatne,
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie, filia Kołobrzeg, posterunek w Rymaniu.

Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym

W Gminie Rymań nie działa Gminny Ośrodek Kultury, zamiast tego istnieje Referat Oświaty, Kultury i Sportu w Urzędzie Gminy. Najwięcej działań w kierunku edukacji kulturalnej podejmują szkoły podstawowe poprzez organizację kół teatralnych, przedstawień i konkursów.

Działania z zakresu kultury realizowane są również w sieci sal wiejskich, które znajdują się w Rymaniu, Rzesznikowie, Starninie, Kinowie, Gorawinie, Jarkowie, Drozdowie oraz Dębicy. Istotną funkcję spełnia także Gminna Biblioteka Publiczna w Rymaniu.

W gminie działa również Klub Seniora „Pod Aniołami” prowadzony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest ośrodkiem wsparcia dla osób w wieku podeszłym i sędziwym o zasięgu gminnym. Zadania realizowane przez Klub Seniora mają na celu:

- rozwój środowiskowych form wsparcia dla ludzi starszych,
- poprawę funkcjonowania osób starszych w środowisku lokalnym,
- polepszenie sprawności intelektualnej oraz manualnej i ruchowej osób starszych,
- organizowanie wsparcia psychicznego i środowiskowego dla osób w wieku sędziwym i podeszłym,
- kreowanie wizerunku osoby w podeszłym wieku, jako jednostki czynnej społecznie,

- integrację osób starszych ze środowiskiem i najbliższym otoczeniem,
- dowartościowanie i wzrost samooceny ludzi starszych,
- promowanie wiedzy o regionie, jego kulturze i tradycjach,
- budowanie więzi międzypokoleniowej,
- promocję wiedzy, doświadczenia i zainteresowań ludzi w podeszłym wieku.

Ponadto, na terenie gminy działają jeszcze inne organizacje pozarządowe: Karp Team Rymań w Kinowie, OSP w Drozdowie, Gorawinie, Rymaniu i Starninie, Fundacja Słoneczko Pomoc Osobom Niepełnosprawnym, Stowarzyszenie na rzecz Ekorozwoju Wsi w Gorawinie, Stowarzyszenie Historyczne „Dębosz”, Stowarzyszenie na Rzecz Ekologicznego Rozwoju Gminy Rymań, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Gorawiński Grot”, Uczniowski Klub Sportowy „Wiking”, Klub Sportowy „Syrena-Grot” Rymań.

Organizacje pozarządowe z terenu gminy wykazują się dużą aktywnością, najczęściej podejmują działania na rzecz społeczności lokalnej, w której posiadają siedzibę.

Strefa gospodarcza

Do największych zakładów na terenie gminy należą:

- Florex Sp. Z o.o. – produkcja wyrobów metalowych i wyposażenia wnętrz,
- NEAMB Sp. Z o.o. – produkcja kontenerów i naprawa palet,
- RYMIR – produkcja wyrobów metalowych, wykończenia wnętrz,
- SAMTECH – warsztat naprawy maszyn rolniczych, stacja diagnostyczna,
- AGRAR w Gorawinie – produkcja okien PCV, produkcja rolna,
- SUEZ Jantra, Zakład Zagospodarowania Odpadami w Mirowie.

Strefa przestrzenno – funkcjonalna

Struktura przestrzenna gminy

Struktura użytkowania gruntów została przedstawiona w poniższej tabeli.

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha] 14615	Udział % w ogólnej powierzchni
1.	Użytki rolne, w tym:	7725	52,86%
	Grunty orne	5854	40,05%
	Sady	13	0,09%
	Łąki	1034	7,07%
	Pastwiska	642	4,39%
	Grunty rolne zabudowane	140	0,96%
2.	Lasy i grunty leśne	6034	41,29%
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	419	2,87%
	Tereny mieszkaniowe	36	0,25%
	Tereny przemysłowe	32	0,22%
	Inne tereny zabudowane	29	0,20%
	Zurbanizowane tereny niezabudowane	9	0,06%
	Tereny rekreacyjne	15	0,10%
	Tereny komunikacyjne	294	2,01%
	Użytki kopalne	4	0,03%
4.	Grunty pod wodami	87	0,60%
5.	Nieużytki	348	2,38%

Źródło: opracowanie własne

Nieco ponad połowę gminy stanowią użytki rolne (52,86%) świadczące o dużym znaczeniu rolnictwa. Bardzo dużą powierzchnię zajmują też lasy (41,29%). Obszary zabudowane stanowią tylko 2,87% powierzchni gminy, z czego 2,01% to drogi.

Struktura sieci osadniczej w Gminie Rymań nie jest skomplikowana. Zdecydowanie największą i wielofunkcyjną miejscowością jest w miarę centralnie położony przy głównej trasie komunikacyjnej Rymań – siedziba władz gminy. Wykształcony jako główny gminny ośrodek obsługi, skupia zdecydowaną większość instytucji i usług gminy.

Poza Rymaniem jedynie Gorawino jest dużą wsią o pewnym znaczeniu ponadlokalnym. W niewielkim stopniu pełni rolę pomocniczego ośrodka obsługi gminy, co jest uzasadnione dużymi odległościami i niezbyt dogodnymi dojazdami do Rymania z miejscowości położonych w północno – zachodniej części gminy. Pozostałe większe wsie sołeckie: Drozdowo, Jarkowo, Leszczyn, Starnin, Rzesznikowo, Dębica, Kinowo, mają charakter lokalnych centrów osadnictwa i są wyposażone w różnym stopniu tylko w drobne usługi komercyjne, podstawowe.

Do większych zwartych skupisk ludności, w zasadzie pozbawionych usług, należą Skrzydłowo i Petrykozy. Pozostała ludność zamieszkuje w zabudowie rozproszonej z wyraźniejszymi zgrupowaniami w Drozdówku, Mechowcie, Czartkowie i Kamieniu Rymańskim. W części północnej gminy sieć osadnicza jest bardziej zwarta, w południowej rozproszona, przy czym dotyczy to w szczególności całego sołectwa i samej wsi Leszczyn.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rymań wyodrębnia następujące makroobszary funkcjonalno – przestrzenne:

1.B. Rymań – obszar wielofunkcyjnej zabudowy, jednorodny, obejmujący samą wieś gminną Rymań i najbliższe tereny potencjalnej zabudowy.

2.B. Leszczyn – potencjalny obszar wielofunkcyjnej zabudowy w części przyległej do drogi krajowej Nr.6. W pozostałej części rolniczy. Obejmuje wieś sołecką Leszczyn – (zwarta wieś po obu stronach DK - 6 i zabudowa rozproszona wzdłuż tej drogi po jej południowej stronie, aż do wschodniej granicy gminy), Kolonię Leszczyn (Kozia Górka), Kolonię Mirowo z sołectwa Leszczyn i wieś Starza z sołectwa Rymań. Przy wschodniej granicy obszaru (granica gminy) większy, jednorodny kompleks leśny.

3.P. Leszczyn – Mirowo – wyodrębniony mały obszar o zdecydowanie innej w stosunku do otaczających obszarów rolnych i leśnych funkcji przemysłowej. Obszar w większej części naturalnie wydzielony przestrzennie z otaczającymi lasami. Znajdują się tam wysypisko odpadów i zakład przemysłowej ich utylizacji w budowie.

4.R. Dębica – obszar o charakterze rolniczym z drobnym udziałem innych funkcji. Część obszaru zajmują lasy – głównie graniczne z sąsiednimi gminami (Gościno, Karlino). Obejmuje wieś sołecką Dębica i mały zespół zabudowy Strzebielewo.

5.R. Drozdowo – obszar o charakterze wybitnie rolniczym. Obejmuje wieś sołecką Drozdowo, Drozdówko, Kolonię Drozdowo z sołectwa Drozdowo oraz przysiółek Rębice z sołectwa Gorawino.

6.R. Gorawino – podstawowy obszar rolniczy. Obejmuje wieś sołecką Gorawino (duża wieś pełniąca także inne funkcje) oraz wsie sołeckie Starnin, Kinowo i Jarkowo (z wsiami Mechowo i Petrykozy).

7.R. Rzesznikowo – obszar w zasadzie rolniczy, graniczący w większej części z obszarami leśnymi przy drodze DK-6. Pełni także inne funkcje i występuje tam też dość duża koncentracja zabudowy. Obejmuje wieś sołecką Rzesznikowo oraz Czartkowo, Skrzydłowo, Kamień Rymański, Bukowo, Płonino i Białogórzyno – Karolówko.

8.L. Centralny obszar leśny – zwarty duży kompleks leśny zaliczony do obszarów „Natura 2000” – występują tam wzgórza kemowe i małe enklawy zabudowy we wsiach Małobór, Lędowa, Gołkowo.

9.L. Północno – zachodni obszar leśny – duży kompleks leśny, częściowo transgraniczny (graniczy z gminami Płoty, Brojce). Występują tam małe enklawy zabudowy rozproszonej we wsi Starnin.

10.L. Południowo – zachodni obszar leśny – duży kompleks leśny, transgraniczny (gminy Resko, Płoty) z jeziorem Popiel. Znajduje się tam większa enklawa rolnicza Melno oraz mała enklawa zabudowy śródleśnej Studnice.

11.L. Południowy obszar leśny – duży, zwarty, jednorodny kompleks leśny, transgraniczny (gminy Resko, Sławoborze), brak enklaw o innym charakterze.

Obszar gminy najlepiej nadający się pod osadnictwo:

- wsie Jarkowo, Kinowo, Gorawino, Drozdowo posiadają korzystne warunki dla zamieszkania i rozbudowy. Usytuowane są w obrębie wysoczyzn morenowych wśród rozłogów pól. Są tu korzystne warunki gruntowo-wodne i prawidłowe klimatyczno-zdrowotne. Tereny atrakcyjne przyrodniczo-krajobrazowe o znaczeniu lokalnym posiada wieś Starnin (jezioro i las w pobliżu) oraz Drozdowo (rzekę Dębosznicę i las),

- wsie Rymań, Leszczyn, Dębica leżą na południe od wzgórz kemowych pokrytych lasami (są osłonięte od uciążliwych północnych wiatrów). Posiadają korzystne warunki gruntowo-wodne (obszar wysoczyzny morenowej) oraz możliwości rozbudowy. Dużą uciążliwością dla mieszkańców jest droga nr 6 o znacznym natężeniu ruchu samochodowego, powodującego hałas i emisję spalin. Tereny o walorach przyrodniczo-krajobrazowych, atrakcyjne dla wędrówek pieszych i rowerowych znajdują się na zapleczu tych miejscowości (obszar zgłoszony do sieci Natura 2000 „Kemy Rymańskie”),
- wieś Rzesznikowo leży na skraju pradoliny i wysoczyzny w pobliżu drogi nr 6. Warunki gruntowe dla zabudowy korzystne, ale woda gruntowa dość płytko 1,0-1,5 m w części południowo-zachodniej. Teren o zwiększonej wilgotności ze względu na obecność łąk i lasów wilgotnych w pradolinie i dolinie Mołstowy. W pobliżu duży kompleks leśny, rzeka Mołstowa i jezioro Popiel, warunki korzystne dla wędrówek krajoznawczych, wypoczynku w lasach i nad jeziorem (odległość od jeziora 4 km),
- wsie Petrykozy, Starnin, Kamień Rymański usytuowane są w krajobrazie o urozmaiconej rzeźbie terenu z niewielkimi ciekami wodnymi i jeziorami (Starnin i Kamień). Wysokie zbocza rynien lodowcowych pokrywają grupy zadrzewień (dęby, buki), a obniżenia zespoły roślinności łąkowej i szuwarowej. Są to wsie usytuowane w malowniczym krajobrazie posiadające warunki dla agroturystyki.

Wyposażenie w infrastrukturę techniczną

Wszystkie wsie Gminy Rymań są wyposażone w sieć wodociągową. Prawie wszystkie miejscowości wyposażone są również w sieć gazową, za wyjątkiem Starnina, Jarkowa i Kinowa.

Sieć telekomunikacyjna

Ruch samochodowy

Droga krajowa nr 6 relacji Goleniów – Karlino – Koszalin - Gdańsk jest najważniejszą i najbardziej obciążoną ruchem drogą w gminie. Prowadzi ruch samochodowy ponadregionalny i międzynarodowy. Zaliczona jest do międzynarodowej sieci dróg europejskich i jako taka ma symbol M-28. Jest drogą klasy głównej ruchu przyspieszonego. W dobrym stanie technicznym, posiada jezdnię o szerokości 7,0 m i utwardzone pobocza.

W obszarze gminy występuje tylko krótki (około 750 m) fragment drogi wojewódzkiej nr 105 o kierunku Rzesznikowo – Gryfice - Kamień Pomorski. Przyjęte parametry tej drogi to IV klasa techniczna o jezdni szerokości 6,0 m.

Na terenie gminy znajduje się 10 dróg powiatowych, z czego większość posiada nawierzchnię utwardzoną. Z wymienionych dróg gminnych, tylko niektóre posiadają nawierzchnię utwardzoną (płyty betonowe, gruntobeton, asfalt), reszta to drogi gruntowe, o bardzo nierównej nawierzchni i niewydzielonym pasie ruchu dla pieszych i rowerów. Zdecydowana większość dróg jest w fatalnym stanie, stwarzając zagrożenie dla ruchu kołowego i pieszego.

Główny ruch samochodowy skupia się na drogach krajowych i wojewódzkich. Z dróg powiatowych duże obciążenie ma droga 0259Z, stanowiąca dogodny skrót ze Szczecina do Kołobrzegu. Niepokojący jest wzrost liczby tirów.

W Rymaniu istnieje mały dworzec autobusowy (pętla, miejsca postojowe i mały obiekt). Ruch autobusów odbywa się głównie po DK-6, w mniejszym stopniu po drogach powiatowych.

Kolejnictwo

Przez teren Gminy przebiegał szlak linii wąskotorowej (1000 m), która biegła kiedyś z Gościna przez Trzynik – Drozdowo – Rymań – Skrzydłowo - Pniewo i dalej. Stacje towarowe zlokalizowane były w Skrzydłowie, Rymaniu i Drozdowie. Główną stacją był Rymań. Linia ta, w chwili obecnej jest już od wielu lat nieczynna, a na jej nasypie utworzono ścieżkę rowerową, która pozwala na ominięcie głównej drogi.

Jest to wygodna i bezpieczna ścieżka o nawierzchni asfaltowej i obustronnych poręczach stalowych. Można nią dojechać z Rymania do Gościna, Dargolic, Kołobrzegu,

Karlina. Ścieżka dzieli się na trzy kierunki: pierwszy na południe z Gościna do Dargocic (4,8km), drugi, najdłuższy (23,4km), południowo zachodni prowadzi z Gościna przez Rymań nad jezioro Popiel. Ostatni północny odcinek, prowadzi przez Charzyno do drogi łączącej Kołobrzeg z Trzebiatowem (10,8km).

Ścieżki rowerowe

Gmina posiada wyznaczone trasy rowerowe, które przebiegają częściowo po istniejących drogach publicznych oraz po drogach i ścieżkach leśnych.

Wyznaczone zostały dwie trasy:

- „Szlak Zachodni” biegnący od jeziora Popiel przez Starnin, Jarkowo do Dźwirzyna (nad morzem), całkowita długość 36,5 km, z czego na terenie gminy Rymań ok. 10,0 km.
- „Pętla Rymańska” – szlak biegnący od jeziora Popiel przez Rzesznikowo, Kamień Rymański do Dargocic w gminie Gościno, Trzynika w gminie Siemyśl.

Strefa środowiskowa

Gmina Rymań nie posiada wybitnych walorów krajobrazowo – przyrodniczych sprzyjających rozwojowi turystyki na dużą skalę, głównie ze względu na brak większych jezior i rzek umożliwiających wypoczynek nad wodą. Nie mniej jednak posiada znaczne, cenne walory istotne z przyrodniczego punktu widzenia. Są to dobrze zachowane formy, rzeźby polodowcowe z wykształconymi charakterystycznymi ekosystemami. Wyróżnić tu można następujące obszary:

- wzgórza kemowe,
- dolinę rzeki Mołstowy,
- fragmenty dolin rzecznych i rynien subglacjalnych,
- fragmenty rynny lodowcowej pomiędzy Jarkowem i Gorawinem,
- rynnę lodowcową w rejonie Kamienia Rymańskiego,

- jezioro Popiel.

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Rymań występuje niewiele obiektów podlegających ochronie prawnej. Należą do nich jedynie:

- użytek ekologiczny „Małża”,
- obszar Natura 2000 „Kemy Rymańskie”,
- pomniki przyrody,
- skupiska starodrzewów na cmentarzach,
- parki dworskie i pałacowe,
- lasy ochronne wokół jeziora Popiel i lasy stanowiące ostoję zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Ponadto, ochronie gatunkowej podlega znaczna część gatunków roślin i zwierząt zinwentaryzowanych w gminie w 2002 r. Z 592 gatunków roślin naczyniowych, 28 gatunków jest chronionych (14 ściśle i 14 częściowo). 46 gatunków roślin naczyniowych należy do rzadkich, ginących lub zagrożonych wyginięciem. Również szereg zbiorowisk roślinnych należy do grupy chronionych siedlisk. Ze 177 gatunków zinwentaryzowanych zwierząt kręgowców, 19 należy do ryb, 11 do płazów, 1 do gadów (jaszczurka żyworodna), 124 do ptaków i 22 do ssaków. Z tego wyróżniono 50 stanowisk fauny chronionej, ginącej i zagrożonej wymarciem.

Wody powierzchniowe

Wody wglębne poziomów użytkowych wykorzystywanych dla potrzeb ludności i gospodarki występują w warstwie wodonośnej sięgającej 40-60 m, lokalnie głębszej. Jest to piętro czwartorzędowe w serii piaszczysto-żwirowej wśród glin zwałowych o wydajności dość niskiej w centralnej części gminy i większej w części wschodniej (Dębica, Leszczyń). Gmina Rymań leży poza terenami głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)

o znaczeniu krajowym. Obszar Gminy Rymań jest stosunkowo ubogi w wody powierzchniowe. Leży w dorzeczu dwóch rzek:

- Mołstowy (dopływ Regi) z dopływami Czernica, Rzesznica, Pniewa i Wkra,
- Dębosznicy z dopływami Lnianką, dwoma ciekami bez nazwy i Lędówką, rzeczką graniczną gminy Siemyśl.

Oprócz wyżej wymienionych rzek i ich dopływów na terenie gminy występuje gęsta sieć rowów melioracyjnych. Tworzą one bifurkacje, tj. rozwidlenia prowadzące wody do różnych dorzeczy. Wód stojących jest niewiele. Największymi są jezioro Popiel o powierzchni 33,66 ha, niewielkie jezioro Starnin o powierzchni 7,04 ha, staw w miejscowości Kamień Rymański, kilkanaście oczek wytopiskowych koło Dębicy, Drozdówka, Jarkowa, Kinowa, Rymania i śródleśnych.

Gospodarka odpadami

Z dniem 1 stycznia 2017 roku usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Rymań świadczy Zakład Usługowo – Handlowy „JOD-KAR” z siedzibą w Karlinie. Dodatkowo mieszkańcy mają możliwość dostarczania odpadów do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Mirowie.

Na terenie Gminy Rymań ma zastosowanie mobilna zbiórka odpadów problemowych. Do mobilnego punktu w wyznaczonych terminach, każdy mieszkaniec może nieodpłatnie dostarczyć zbierane w sposób selektywny określone rodzaje odpadów, które zostały wytworzone w gospodarstwie domowym.

Ponadto w gminie funkcjonuje tzw. selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych prowadzona w miejscach użyteczności publicznej jak: szkoły, apteki, sklepy.

II. INFORMACJE FINANSOWE

2.1. Stan finansów gminy

Dochody budżetu gminy wyniosły 18 913 394,56 zł z tego dochody własne stanowiły 59,6 %, tj. 11 272 383,16 zł. Wydatki budżetu wyniosły 19 420 271,29 zł , z tego wydatki majątkowe wyniosły 1 699 704,19 zł, tj. 8,75 % wydatków ogółem.

Zadłużenie gminy na 31.12.2018 roku wyniosło 5 903 682,16 zł. Na stan zadłużenia składają się: obligacje na kwotę 5 900 000,00 zł oraz raty za zakupiony sprzęt 3 682,16 zł. Obsługa zadłużenia (odsetki) wyniosła 429 312,00 zł ., wykupiono obligacje o wartości 370 000,00 zł. Wskaźnik spłaty zobowiązań w 2018 roku wyniósł 4,23 % do dochodów.

2.2. Wykonanie budżetu gminy

Realizacja budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. przedstawiała się następująco:

- dochody ogółem wykonano w wysokości 18 913 394,56 zł tj. na poziomie 96,71 % planu rocznego, w tym:
  - dochody bieżące: 18 051 047,17 zł - 96,93 % planu
    - wpływy z podatków 5 286 685,82 zł
    - wpływy z PIT i CIT 1 838 937,10 zł
    - wpływy z opłat 1 383 318,98 zł
    - pozostałych dochodów 345 244,31 zł
    - subwencja ogólna 3 698 009,00 zł
    - dotacje celowe 5 498 851,96 zł
  - dochody majątkowe: 862 347,39 zł - 92,30 % planu
    - dochody ze sprzedaży majątku - 34 853,02 zł
    - dotacje na zadania inwestycyjne – 826 769,39 zł
    - przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności – 724,98 zł

- wydatki ogółem wykonano w wysokości 19 420 271,29 zł tj. na poziomie 94,54 % planu rocznego, w tym:
  - wydatki bieżące: 17 720 567,10 zł - 96,48 % planu
  - wydatki majątkowe: 1 699 704,19 zł - 78,14 % planu

Wydatki budżetowe według kryterium rodzajowego wykonano w wysokości:

- wydatki bieżące – 17 720 567,10 zł, przeznaczone są na bieżącą działalność Gminy i jej prawidłowe funkcjonowanie. Zaznaczyć należy, iż ta kategoria wydatków jest ściśle związana z zadaniami własnymi gminy. Na planowaną kwotę 18 367 028,90 zł wydatki bieżące zrealizowano w 96,48 %. Na dzień 31 grudnia 2018 r. wykonane wydatki bieżące stanowiły 91,25 % wykonanych wydatków ogółem, w tym:
  - 6 397 265,27 zł - wynagrodzenia i pochodne, co stanowi 36,10 % udziału w wydatkach bieżących,
  - 376 505,29 zł - dotacje na zadania bieżące, co stanowi 2,12 % udziału w wydatkach bieżących,
  - 429 312,00 zł - obsługa długu, co stanowi 2,42 % udziału w wydatkach bieżących,
  - 10 517 484,54 zł – pozostałe wydatki bieżące, co stanowiło 59,35 % udziału w wydatkach bieżących
- wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne – 1 699 704,19 zł
  - wynik budżetu stanowił deficyt budżetu w kwocie 506 876,73 zł

2.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wydatki do 31.12.2018r.				
				Realizacja wydatków do 31.12.2018 r.		Z tego źródła finansowania		
						Środki budżetu jst	Środki wymienione w art.5 ust 1 pkt 2	Inne źródła
				Plan	Wykonanie	Wykonanie	Wykonanie	Wykonanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	400	40002	Budowa przyłącza wodociągowego do miejscowości Lędowa	69 975,00	68 695,50	68 695,50		
2.	600	60016	Budowa chodnika na osiedlu mieszkaniowym w Gorawinie	28 941,00	28 939,13	28 939,13	0,00	0,00
3.	600	60016	Budowa chodnika w miejscowości Rzesznikowo	18 350,00	16 778,06	16 778,06	0,00	0,00
4.	600	60016	Przebudowa drogi gminnej zjazd z drogi powiatowej nr 33082 w Starninie	1 644 512,00	1 459 371,58	662 227,49	0,00	797 144,09
5.	750	75022	Modernizacja Sali konferencyjnej	24 935,00	24 934,77	24 934,77		
6.	754	75412	Położenie polbruku przy remizie strażackiej w Rymaniu	15 584,00	14 617,04	4 617,04	0,00	10 000,00
7.	754	75412	Zakup rozpieracza kolumnowego dla OSP Rymań	14 887,00	14 446,01	14 446,01	0,00	0,00
8.	754	75412	Dotacja celowa na wymianę instalacji elektrycznej w remizie w Rymaniu oraz zakup poduszek pneumatycznych z oprzyrządowaniem	12 231,00	12 231,00	12 231,00		

9.	921	92109	Zagospodarowanie terenu przy sali wiejskiej w Dębicy	10 500,00	9 625,30	0,00	0,00	9 625,30
10.	921	92195	Rozbudowa bazy infrastrukturalnej na cele społeczne w Starninie	62 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	926	92601	Budowa boiska sportowego do piłki nożnej w Gorawinie	115 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00
12.	926	92605	Budowa drewnianej wiaty w miejscowości Rzesznikowo	10 500,00	10 500,00	500,00	0,00	10 000,00
13	926	92695	Budowa placu zabaw dla dzieci w miejscowości Petrykozy	12 372,00	2 800,00	2 800,00	0,00	0,00
14	926	92695	Budowa siłowni plenerowej w Rzesznikowie	14 878,00	2 450,00	2 450,00	0,00	0,00
15	926	92695	Remont i modernizacja stadionu w Rymaniu oraz odnowa i zagospodarowanie otaczającego go terenu	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	926	92695	Zagospodarowanie terenów wokół stawu na miejsce integracji w Drozdowie	24 900,00	24 882,90	24 882,90	0,00	0,00
17	926	92695	Zagospodarowanie terenu przy ul. Polnej w Rymaniu	55 100,00	6 432,90	6 432,90	0,00	0,00
OGÓLEM				2 175 165,00	1 699 704,19	872 934,80	0,00	826 769,39

2.4. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa gminy opracowywana jest na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązania. Na dzień raportu spłata zobowiązań przewidywana jest do roku 2026. W związku z powyższym WPF opracowana została na lata 2018 – 2026.

Harmonogram spłat i obsługa zadłużenia

	Nazwa	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Raty kapitałowe	370 000	600 000	600 000	600 000	800 000	800 000	800 000	800 000	900 000
1.	Obligacje- pozostało do spłaty na koniec roku	5 900 000	5 300 000	4 700 000	4 100 000	3 300 000	2 500 000	1 700 000	900 000	0
2.	Odsetki	429 312	427 000	354794	312218	262547	205780	149013	92246	31931

Prognozowana nadwyżka operacyjna na lata 2019-2026 i wykonanie roku 2018

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Dochody bieżące	18051047,17	18250951	19739227	19847000	20080000	20320000	20555000	20796000	21032000
Wydatki bieżące	17720567,10	16793968	17958838	18167728	18017760	18197920	18338080	18509240	18672660
Nadwyżka operacyjna brutto	330 480,07	1 456 983	1 780 389	1 679 272	2 062 240	2 122 080	2 216 920	2 286 760	2 359 340
Rozchody	370 000	600 000	600 000	600 000	800 000	800 000	800 000	800 000	900 000
Nadwyżka operacyjna netto	-39 519,93	856 983	1 180 389	1 079 272	1 262 240	1 322 080	1 416 920	1 486 760	1 559 340

Kształtowanie się relacji z artykułu 243 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Faktyczna obsługa zadłużenia	4,23	5,6%	4,86%	4,61%	5,29%	4,95%	4,62%	4,29%	4,43%
Maksymalna obsługa zadłużenia	7,86	6,41%	5,30%	6,62%	8,6%	9,25%	9,72%	10,5%	10,74%
Spełnienie relacji	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

III. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Podstawę prawną informacji stanowi art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.).

Informacja o stanie mienia Gminy Rymań zawiera w szczególności:

- dane dotyczące przysługujących gminie praw własności,
- dane dotyczące:
  - innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach
  - posiadania,
- dane o zmianach w stanie mienia komunalnego w zakresie określonym w lit. a i b, od dnia złożenia poprzedniej informacji tj. od dnia 31.12.2017 r.,
- dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania,
- inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia Gminy Rymań.

Stan i struktura gruntów Gminy Rymań

Łączna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Rymań na dzień złożenia informacji wynosi - 306 ha, z czego:

- 300 ha znajduje się w bezpośrednim zarządzie gminy,
- 5 ha w zarządzie Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu,
- 1 ha pozostaje w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych.

Najwięcej, bo 61% powierzchni gruntów gminnych zajmują tereny komunikacyjne, z czego większość tj. 187 ha stanowią drogi gminne.

Grunty rolne obejmują obszar 81 ha, co stanowi 27% gruntów gminnych, z czego 66 ha to użytki rolne. Nieużytków mamy w gminie 15 ha. Grunty orne obejmują obszar 57 ha.

Grunty zabudowane i zurbanizowane obejmują obszar 30 ha, co stanowi 10% gruntów gminnych, z czego 4 ha to tereny mieszkaniowe, 4 ha zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy, 11 ha tereny rekreacyjno - wypoczynkowe, 8 ha inne tereny zabudowane, 3 ha użytki kopalne.

Gmina Rymań posiada 3 ha gruntów leśnych oraz 5 ha gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi.

Budynki i lokale Gminy Rymań

Wszystkie budynki mieszkalne, niemieszkalne oraz lokale mieszkalne i użytkowe o ogólnej liczbie 70, z wyjątkiem 11 budynków będących w trwałym zarządzie Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu, pozostają w bezpośrednim zarządzie gminy.

Budynki użyteczności publicznej gminy Rymań to:

- budynek administracyjny Urzędu Gminy Rymań przy ul. Szkolnej 7,
- budynek warsztatowo-biurowy w Rymaniu przy ul. Koszalińskiej 40,
- budynki kultury, w których zlokalizowane są świetlice wiejskie sołectw: Rymań, Starnin, Kinowo, Rzesznikowo, Drozdowo, Gorawino, Jarkowo, Dębica,
- budynek administracyjny przy stadionie w Rymaniu,
- budynki zaplecza boisk sportowych "Orlik 2012" w Rymaniu i Gorawinie,
- siedziba Biblioteki Gminnej w Rymaniu przy ul. Koszalińskiej 30,
- budynek oświaty w Gorawinie przekazany w użyczenie dla Stowarzyszenia na Rzecz Ekorozwoju Wsi Gorawino,
- budynek Ośrodka Zdrowia w Rymaniu przy ul. Szkolnej 4 oraz punkt medyczny w Gorawinie,
- dom przedpogrzebowy na cmentarzu komunalnym w Rymaniu,
- siedziba stowarzyszenia "MONAR" w Kamieniu Rymańskim.
- budynki będące w zarządzie Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Rymań, Starnin, Gorawino, Drozdowo,

- budynki będące w zarządzie Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu: budynki szkolne w Dębicy, Starninie, Drozdowie, Rymaniu, Hala Widowiskowo – Sportowa w Rymaniu.

Zasoby mieszkaniowe Gminy Rymań

Gminny zasób mieszkaniowy obejmuje ogólną liczbę mieszkań komunalnych – 30 w tym:

- 26 użytkowanych w ramach umowy najmu na czas nieoznaczony,
- 3 lokale wolne – Starnin 27/2, Drozdowo15/1, Rymań, ul. Sportowa 1,
- 1 lokal socjalny – Dębica 15/3.

Na ogólną liczbę 30 mieszkań komunalnych: 13 - zlokalizowanych jest w budynkach jednorodzinnych, 2 - znajdują się w budynkach zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe, 5 - wyodrębnionych jest w budynkach użyteczności publicznych, 10 - stanowi udział we współwłasności nieruchomości.

Do większości mieszkań komunalnych przynależą budynki gospodarcze użytkowane w ramach umowy najmu jako pomieszczenia przynależne, 6 budynków gospodarczych oraz jeden garaż użytkowane są jako odrębne nieruchomości .

Udziały w spółkach

Gmina Rymań ma swoje udziały w Spółce z o.o. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu, ul. Artyleryjska 3, 78-100 Kołobrzeg. Kapitał zakładowy spółki wynosi - 61 928 000,- zł, udział Gminy Rymań o wartości - 1 607 000,- zł stanowi 2,6 %.

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych w okresie od 01.01 2018 r. do 31.12.2018 r. (ogółem 122 823,52zł):

- z tytułu sprzedaży mienia gminy – 34 845,00 zł,
- z tytułu dzierżawy gruntów, najmu lokali mieszkalnych i użytkowych – 64 114,94 zł,
- z tytułu użytkowania wieczystego gruntów gminnych – 2 243,48 zł,
- za opłaty cmentarne – 21 620,10 zł.

Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji tj. od dnia 31.12.2017 r. do dnia 31.12.2018 r.

a) Zmiana ilościowa i wartościowa w grupie 0 - grunty jest wynikiem:

- zbycia nieruchomości gruntowych w 2018 r. o łącznej powierzchni 0,88 ha, w tym:
  - nieruchomości gruntowej, oznaczonej nr 95 o pow. 0,10 ha w obrębie Rymań,
  - nieruchomości rolnej, oznaczonej nr 171/6 o pow. 0,78 ha w Dębicy,
- wykazanie gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste (będących dotychczas w pozabilansowej ewidencji księgowej).

b) Wzrost wartości środków trwałych w grupie 1- budynki i lokale jest wynikiem poniesionych nakładów na inwestycje

- położenie polbruku przy remizie Straży Pożarnej w Rymaniu,

c) Wzrost wartości środków trwałych w grupie 2 - budowle inżynierii lądowej i wodnej o sumę: 1 606 962,27 zł nastąpił w wyniku poniesionych nakładów na inwestycje:

- wykonanie chodnika o długości 180 m i szerokości 1,5 m na działce 147/57 w Gorawinie (osiedle) – 28 939,13 zł,
- wykonanie chodnika o długości 160 m i szerokości 1,5 m na działce nr 246 w Rzesznikowie – 16 778,06 zł,
- nawierzchnia z polbruku drogi gminnej na odcinku 0,5 km wraz z chodnikami na działce nr 357/1, 457 w Starninie oraz zjazd z drogi powiatowej nr 3308Z – 1 482 372,58 zł,
- wykonanie przyłącza wodociągowego do budynku mieszkalnego wielorodzinnego działka nr 412/2, 412/3 w miejscowości Lędowa – 68 695,50 zł,
- wykonanie piezometrów (składowisko odpadów w Leszczynie) – 12 177,00 zł.

d) Wzrost wartości środków trwałych w grupie 4 – maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania jest wynikiem:

- zakupu: dysku zewnętrznego, 2 laptopów, 14 tabletów Lenovo, drukarki laserowej, zestawu komputerowego,
  - przyjęcia z projektu „Przedszkolaki na start” drukarki Brother i laptopa,
  - przyjęcia nisko cennego wyposażenia, które do tej pory nie było wykazywane między innymi: wyposażenie urzędu, biblioteki i sal wiejskich w sprzęt komputerowy,
  - utylizacji zestawu komputerowego.
- e) W grupie 5 – specjalistyczne maszyny, urządzenia wzrost wartości środków trwałych jest wynikiem - zakupu zagęszczarki gruntu.**
- f) W grupie 6 – urządzenia techniczne, wzrost wartości środków trwałych nastąpił w wyniku zakupu:**
- projektora EPSON 2 szt., ekranu projekcyjnego, kamery cyfrowej PANASONIC z kartą pamięci, urządzenia do transmisji na żywo, zestawu mikrofonów bezprzewodowych z nadajnikiem Voice Kraft VK740, telefonu komórkowego SAMSUNG Galaxy - 3 szt., telefonu komórkowego SAMSUNG – 2 szt., telefonu komórkowego HUAWEI, telefonu komórkowego NOKIA 3310.
  - przekazaniem do jednostki OSP wózka wężowego i centrali telefonicznej na podstawie Umowy darowizny.
- g) W grupie 8 – urządzenia techniczne, wzrost wartości środków trwałych w stosunku do poprzedniej informacji jest wynikiem :**
- zakupu wiaty drewnianej Rzesznikowo, 12 pojemników do selektywnej zbiórki odpadów, kuchenki elektrycznej bez piekarnika, węża ogrodowego, 2 stołów biesiadnych, 4 ławek parkowych, altany biesiadnej, opryskiwacza ciśnieniowego, zasilacza awaryjnego UPS, kolumny PORT z pokrowcem, taczki gospodarczej, 3 statywów stołowych do mikrofonu, kalkulatora, agregatu prądotwórczego, szlifierki kątovej, wiertarko – wkrętarki, kosiarki Husqvarna,
  - przyjęcia wyposażenia z projektu „Przedszkolaki na start”: stół, krzesła, lodówka itp.
  - przyjęcia nisko cennego wyposażenia, które do tej pory nie było wykazywane między innymi: wyposażenie urzędu gminy, stacji obsługi, punktu lekarskiego w Gorawinie,

boiska „Orlik”, świetlic środowiskowych, biblioteki, sal wiejskich i placów zabaw w urządzenia sanitarne, meble, sprzęt AGD i RTV itp.

Podsumowując, wartość majątku trwałego Gminy Rymań w roku 2018 zwiększyła się o sumę: **2 526 539,- zł.**

Struktura i wartość majątku trwałego Gminy Rymań wg stanu na dzień 31.12.2018 r. w układzie grup rodzajowych środków trwałych.

Art.180 pkt. 1 u. o f. p										
Prawo własności										
Sposób zagospodarowania										
Art.180 pkt. 2a u. o f. p. inne niż własność prawa majątkowe										
W bezpośrednim zarządzie gminy					W zarządzie innych jednostek gminy (art.223 u. o f. p.)		Oddane w użytkowanie wieczyste (w pozabilansowej ewidencji księgowej)		Udziały w spółkach	
Lp	Wyszczególnienie wg grup rodzajowych.	Jedn. miary	Ilość [j.m.]	Wartość [w tys. zł]	Ilość [j.m.]	Wartość [w tys. zł]	Ilość [j.m.] szt.	Wartość [w tys. zł]	Ilość [j.m.] ha	Wartość [w tys. zł]
I	Środki trwałe ogółem			40 317 604		31 879 382		8 315 002		1.697.000
0	Grunty (01 - 06)	ha	306	1 610 619	300	1 465 095	5	22 304	1	123 220
01	Użytki rolne	ha	66		64		2			
02	Nieużytki	ha	15		15					
03	Grunty zabudowane i zurbanizowane	ha	30		27		3			
04	Tereny komunikacyjne	ha	187		187					

05	Lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	3		3					
06	Wody	ha	5		5					
1	Budynki i lokale (1,1- 1,3)	szt.	70	22 925 076	59	14 980 858	11	7 944 218		
1,1	Budynki mieszkalne	szt.	16		16					
1,2	Budynki niemieszkalne	szt.	50		39		11			
1,3	Lokale mieszkalne, użytkowe	szt.	4		4					
2	Obiekty inżynierii lądowej	-	-	12 450 830	-	12 404 788		46 042		
3	Kotły i maszyny energetyczne	-	-	42 000	-	-		42 000		
4	Maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania	-	-	359 500	-	302 834		56 666		
5	Specjalistyczne maszyny urządzenia i aparaty	-	-	86 982	-	86 982				
6	Urządzenia techniczne	-	-	40 413	-	40 413				
7	Środki transportu	-	-	1 520 508	-	1 520 508				
8	Narzędzia, przyrządy ruchomości, wyposażenie	-	-	1 281 676	-	1 077 904		203 772		

IV. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

4.1. Strategia rozwoju

Program Rozwoju Gminy Rymań został przyjęty uchwałą nr XVI/103/16 Rady Gminy Rymań z dnia 28.07.2016r. W diagnozie służącej opracowaniu tego dokumentu oraz analizie SWOT nie wskazano obszarów kryzysowych, lecz zidentyfikowano zjawiska kryzysowe występujące na terenie całej Gminy Rymań. Były to:

- negatywne zjawiska demograficzne: spadek liczby mieszkańców, niski współczynnik dynamiki demograficznej w porównaniu do województwa i kraju, ujemne saldo migracji wewnętrznych, odpływ młodych ludzi do większych jednostek administracyjnych, zachodzenie procesu starzenia się społeczeństwa,
- negatywne zjawiska społeczno – gospodarcze: bezrobocie na poziomie 16,3% (w 2014 r.), spadek liczby dzieci w szkołach przekładający się na zwiększenie kosztów utrzymania placówek edukacyjnych,
- negatywne zjawiska w sferze przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej: zły stan dróg powiatowych i gminnych, brak ścieżek rowerowych oraz powiązań między tymi już istniejącymi, nieuregulowana gospodarka wodno – ściekowa.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy w Programie Rozwoju Gminy Rymań zaproponowano następujące obszary tematyczne mające rozwiązać zidentyfikowane problemy oraz służyć rozwojowi gminy:

- Przebudowa i rozbudowa układów komunikacyjnych mająca udzielić układ przestrzenny gminy w zakresie skrócenia czasu przejazdu między miejscowościami, zapewnienia alternatywnych form dojazdu do szkół, instytucji publicznych oraz zakładów pracy. Działania z tego zakresu będą służyć również rozwojowi funkcji turystycznych;
- Uporządkowanie usług publicznych w zakresie edukacji polegające na stworzeniu bazy infrastrukturalnej. Komponent ten ma być wspierany projektami o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym;

- Uporządkowanie gospodarki środowiskowej.

W Programie Rozwoju Gminy Rymań stwierdzono, że całość przedstawionych w dokumencie problemów może zostać rozwiązana poprzez przeprowadzenie na terenie gminy procesu rewitalizacji. Wyznaczono 3 cele ogólne – inwestycje w infrastrukturę techniczną, inwestycje w kapitał ludzki, inwestycje w infrastrukturę środowiskową – którym przyporządkowano cele szczegółowe.

Program Rozwoju Gminy Rymań jest komplementarny i wynikowy w stosunku do następujących dokumentów o charakterze wyższego rzędu, takich jak:

- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rymań.

Cele strategiczne Gminy Rymań na lata 2016-2020:

Obszar strategiczny	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Źródła finansowania
Rozwój infrastruktury technicznej	Inwestycje w infrastrukturę techniczną	<ul style="list-style-type: none"> • inwestycje w infrastrukturę otoczenia gospodarczego, • tworzenie miejsc pracy • poprawa układu komunikacyjnego gminy oraz egzystencja gminy 	RPO 2020, PROW
Rewitalizacja i rozwój społeczny	Inwestycje w kapitał ludzki	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie infrastruktury społecznej i edukacyjnej (remonty oraz doposażenie), • podnoszenie stopy życiowej mieszkańców gminy 	RPO 2020, PROW
Rozwój środowiskowy	Inwestycje w infrastrukturę środowiskową	<ul style="list-style-type: none"> • prace nad termomodernizacją gminy 	RPO 2020, PROW

Tabela obszarów inwestycyjnych do 2022 roku

Nazwa zadania	Rezultaty działania	Finansowanie
Stymulacja rozwoju gospodarczego	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększone wpływy z podatków, • powstanie nowych obiektów gospodarczych, • podwyższenie zamożności mieszkańców gminy 	RPO 2020, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
Stymulacja procesu rewitalizacji na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa i zakończenie procesu estetyzacji miejscowości gminy (budowa, przebudowa oraz remont małej infrastruktury: wiaty, przystanie, chodniki, parkingi, itp.), • budowa spójnego systemu promocji i oznakowania turystycznego, • wzrost zamożności mieszkańców gminy 	RPO 2020, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, PROW
Wzmocnienie i poprawa zewnętrznego i wewnętrznego układu komunikacyjnego gminy	<ul style="list-style-type: none"> • budowa, przebudowa dróg lokalnych, • budowa ciągów komunikacyjnych na terenie gminy w postaci ścieżek rowerowych, • poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców w tym realizacja zadań w ramach transportu publicznego, • zwiększenie ilości turystów 	RPO 2020, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, PROW
Obniżenie energetycznych kosztów funkcjonowania gminy	<ul style="list-style-type: none"> • wdrożenie programu niskiej emisji i redukcji kosztów energetycznych gminy poprzez zastosowanie inteligentnych rozwiązań technologicznych, • obniżone podatki lokalne 	RPO 2020, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Zestawienie zadań planowanych do realizacji:

- zagospodarowanie strychu Szkoły Podstawowej na cele dydaktyczne w miejscowości Rymań,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Rymaniu,
- zagospodarowanie terenu wokół szkoły w miejscowości Rymań,
- przebudowa pętli autobusowej w Rymaniu,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Gorawinie,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Drozdowie,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Rzesznikowie,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Jarkowie,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Dębicy,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Kinowie,
- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Starninie,

- modernizacja dróg i ulic wraz z chodnikami w Leszczynie,
- rewitalizacja parku za pałacem w Rymaniu,
- zagospodarowanie terenu wokół stawu w Drozdowie,
- zagospodarowanie terenu wokół jeziora Popiel wraz z drogą dojazdową,
- rewitalizacja zespołu pałacowego wraz z parkiem i budynkami gospodarczymi w Rzesznikowie,
- rewitalizacja młyna rzecznoego wraz z budynkami gospodarczymi w Jaglinie,
- rewitalizacja parku w Kinowie,
- termomodernizacja i remont budynku socjalno – warsztatowego wraz z zagospodarowaniem terenu i remontem istniejącej wiaty w Rymaniu,
- rozbudowa cmentarza w miejscowości Rymań,
- adaptacja pomieszczeń w Ośrodku zdrowia na GOPS,
- budowa wielorodzinnego budynku mieszkań pod wynajem,
- siłownia zewnętrzna na stadionie w Rymaniu,
- siłownia zewnętrzna przy ul. Szkolnej w Rymaniu,
- dzienny pobyt dla osób starszych w ośrodku wsparcia dziennego (WIGOR),
- budowa remizy OSP w miejscowości Gorawino,
- budowa boiska w Gorawinie,
- wymiana konstrukcji i dachu na sali wiejskiej w Gorawinie,
- siłownia zewnętrzna w Gorawinie.

Stan realizacji planowanych inwestycji:

Wykonano:

- chodniki w Gorawinie, Jarkowie, Kinowie, Rzesznikowie, Rymaniu,
- przebudowę drogi wewnętrznej wraz ze skrzyżowaniem z drogą powiatową w miejscowości Starnin na odcinku 0,50 km,
- rozbudowę cmentarza komunalnego w Rymaniu.

W trakcie realizacji:

- zagospodarowanie terenu wokół stawu w Drozdowie – wniosek złożony do RPO działanie 9.3,

- zagospodarowanie terenu stadionu w Rymaniu – wniosek złożony do RPO działanie 9.3,
- budowa boiska w Gorawinie – wniosek złożony do PROW.

4.2. Ład przestrzenny

Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Gminy Rymań zostało uchwalone Uchwałą Nr XXII/113/2008 Rady Gminy Rymań z dnia 16 lipca 2008 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został sporządzony dla przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Płoty – Koszalin i uchwalony Uchwałą Nr XXIX/166/09 Rady Gminy Rymań z dnia 18 lutego 2009 r.

Obecnie wszystkie inwestycje na terenie gminy Rymań są realizowane na podstawie wydawanych przez Urząd Gminy Rymań decyzji o warunkach zabudowy i decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zagrożeniem dla realizacji inwestycji w oparciu o ww. decyzje jest brak możliwości uzyskania przyrzeczenia z MWiK sp. o.o. w Kołobrzegu o możliwości przyłączenia się do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, co uniemożliwia złożenia wniosku przez inwestora.

4.3. Zasoby materialne gminy

Gminny program rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Rymań na lata 2016 – 2023 stanowi spójny dokument strategiczny, w którym dokonano identyfikacji zjawisk negatywnych oraz wskazano obszary, na których one występują, a następnie opracowano zestaw narzędzi mających doprowadzić do ograniczenia liczby i skali zjawisk kryzysowych.

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Mieszkaniowy zasób Gminy Rymań obejmuje 30 lokali mieszkalnych, które znajdują się w 18 budynkach. 26 lokali komunalnych położonych jest w budynkach stanowiących w całości własność gminy. 4 lokale mieszkalne stanowią udział we współwłasności nieruchomości, w tym 2 mieszkania znajdują się w budynkach zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe. 5 mieszkań komunalnych wyodrębnionych jest w budynkach użyteczności publicznej. Lokal socjalny położony jest w miejscowości Dębica w budynku stanowiącym w całości własność gminy.

W tabeli przedstawiono wykaz lokali mieszkalnych w poszczególnych miejscowościach w Gminie wg stanu na dzień 31.12.2018 r.

Nazwa miejscowości	Ilość budynków mieszkalnych	Ilość lokali komunalnych	Pow. użytkowa lokali komunalnych	Ilość lokali socjalnych	Pow. użytkowa lokali socjalnych	RAZEM powierch. użytkowa lokali
Rymań	6	7	391,16 m ²	-	-	391,16 m ²
Skrzydłowo	2	8	440,10 m ²	-	-	440,10 m ²
Gorawino	1	1	43,70 m ²	-	-	43,70 m ²
Starnin	1	2	78,00 m ²	-	-	78,00 m ²
Lędowa	1	1	80,50 m ²	-	-	80,50 m ²
Dębica	4	7	417,40 m ²	1	26,57 m ²	443,97 m ²
Drozdowo	2	2	80,26 m ²	-	-	80,26 m ²
Bukowo	1	1	59,63 m ²	-	-	59,63 m ²
RAZEM	18	29	1 590,75 m²	1	26,57 m²	1.617,32 m²

Do większości mieszkań komunalnych przynależą budynki gospodarcze użytkowane w ramach umowy najmu jako pomieszczenia przynależne, sześć budynków gospodarczych użytkowanych jest jako odrębne nieruchomości oraz wydzierżawiony jest jeden garaż.

Gmina Rymań uzyskała w roku 2018 wpływy z tytułu czynszu lokali komunalnych w wysokości 38.992,07 zł, z tytułu dzierżawy budynków gospodarczych w wysokości 2.814,82 zł, z tytułu dzierżawy garażu w wysokości 359,48 zł.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Łączna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Rymań na dzień 31.12.2018r. wynosi - 306 ha, z czego:

- 300 ha znajduje się w bezpośrednim zarządzie gminy,
- 5 ha w zarządzie Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu,
- 1 ha pozostaje w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych.

Najwięcej, bo 61% powierzchni gruntów gminnych zajmują tereny komunikacyjne, z czego większość tj. 187 ha stanowią drogi gminne.

Grunty rolne obejmują obszar 81 ha, co stanowi 27% gruntów gminnych, z czego 66 ha to użytki rolne. Nieużytków mamy w gminie 15 ha. Grunty orne obejmują obszar 57 ha. Grunty zabudowane i zurbanizowane obejmują obszar 30 ha, co stanowi 10% gruntów gminnych, z czego 4 ha to tereny mieszkaniowe, 4 ha zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy, 11 ha tereny rekreacyjno - wypoczynkowe, 8 ha inne tereny zabudowane, 3 ha użytki kopalne.

Gmina Rymań posiada 3 ha gruntów leśnych oraz 5 ha gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi.

Zbycia nieruchomości gruntowych w 2018 r. o łącznej powierzchni 0,88 ha, w tym:

- nieruchomości gruntowej, oznaczonej nr 95 o pow. 0,10 ha w obrębie Rymań,
- nieruchomości rolnej, oznaczonej nr 171/6 o pow. 0,78 ha w Dębicy.

Budynki użyteczności publicznej Gminy Rymań to:

- budynek administracyjny Urzędu Gminy Rymań przy ul. Szkolnej 7,
- budynek warsztatowo-biurowy w Rymaniu przy ul. Koszalińskiej 40,
- budynki kultury, w których zlokalizowane są świetlice wiejskie sołectw: Rymań, Starnin, Kinowo, Rzesznikowo, Drozdowo, Gorawino, Jarkowo, Dębica,
- budynek administracyjny przy stadionie w Rymaniu,
- budynki zaplecza boisk sportowych "Orlik 2012" w Rymaniu i Gorawinie,
- siedziba Biblioteki Gminnej w Rymaniu przy ul. Koszalińskiej 30,
- budynek oświaty w Gorawinie przekazany w użyczenie dla Stowarzyszenia na Rzecz Ekorozwoju Wsi Gorawino,
- budynek Ośrodka Zdrowia w Rymaniu przy ul. Szkolnej 4 oraz punkt medyczny

w Gorawinie,

- dom przedpogrzebowy na cmentarzu komunalnym w Rymaniu,
- siedziba stowarzyszenia "MONAR" w Kamieniu Rymańskim.
- budynki będące w zarządzie Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Rymań, Starnin, Gorawino, Drozdowo,
- budynki będące w zarządzie Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu: budynki szkolne w Dębicy, Starninie, Drozdowie, Rymaniu, Hala Widowiskowo – Sportowa w Rymaniu.

Program opieki nad zabytkami

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Rymań na lata 2016-2019 został uchwalony Uchwałą Nr XXI/126/16 z dnia 21 grudnia 2016 r.

Na podstawie art. 5, art. 6 ust.1 i art. 86 Konstytucji RP zabytki zostały objęte ochroną zadeklarowaną jako konstytucyjny obowiązek państwa i każdego obywatela.

4.4. Środowisko

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rymań został uchwalony Uchwałą Nr XVIII/108/16 Rady Gminy Rymań z dnia 29 września 2016 r.

Główne zadania do realizacji w ramach programu :

- Likwidacja źródeł spalania paliw stałych w sektorze komunalno-bytowym. Wymiana starych kotłów węglowych na kotły gazowe (30 inwestycji do 2020 roku).
- Termomodernizacja budynków oraz wspieranie budownictwa energooszczędnego w budownictwie mieszkalnym (dla 143 inwestycji do 2020 roku).
- Termomodernizacja budynków w sektorze użyteczności publicznej.
- Przebudowa i modernizacja dróg na terenie gminy.
- Zakup taboru, wymiana autobusów szkolnych na spełniające normy niskiej emisji.
- Modernizacja sieci elektroenergetycznych.

- Popularyzacja OZE wśród mieszkańców . Akcje edukacyjne.
- Budowa farm fotowoltaicznych.
- Wyposażanie budynków mieszkalnych w mikroinstalacje OZE.

Efekty zaplanowanych działań do roku 2020.

- Zmniejszenie zużycia energii finalnej [MWh/rok] – 2530,4
- Produkcja energii z OZE [MWh/rok] – 2381,3
- Redukcja emisji CO² [tCO²/rok] – 2140,8

Całkowity koszt planowanych inwestycji szacuje się na około 16 525 000,00 zł.

Zadania wykonane zgodnie z programem w 2018 roku:

1. Przebudowa drogi wewnętrznej na odcinku 0,5 km i zjazdu z drogi powiatowej nr 3308Z w Starminie, wartość zadania 1 360 794,63 zł.
2. Doprowadzenie sieci gazowej na osiedle budynków wielorodzinnych w Rymaniu na ulicy Polnej wraz z wymianą pieca w kotłowni osiedlowej na mniej emisyjny.
3. ENERGA- OPERATOR SA. z siedzibą w Gdańsku przystąpiła do modernizacji sieci elektroenergetycznych.
4. Wymieniono stare kotły węglowe na kotły gazowe w 14 mieszkaniach osób fizycznych.

Program ochrony środowiska

W niniejszym Programie obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb, są to m. in.:

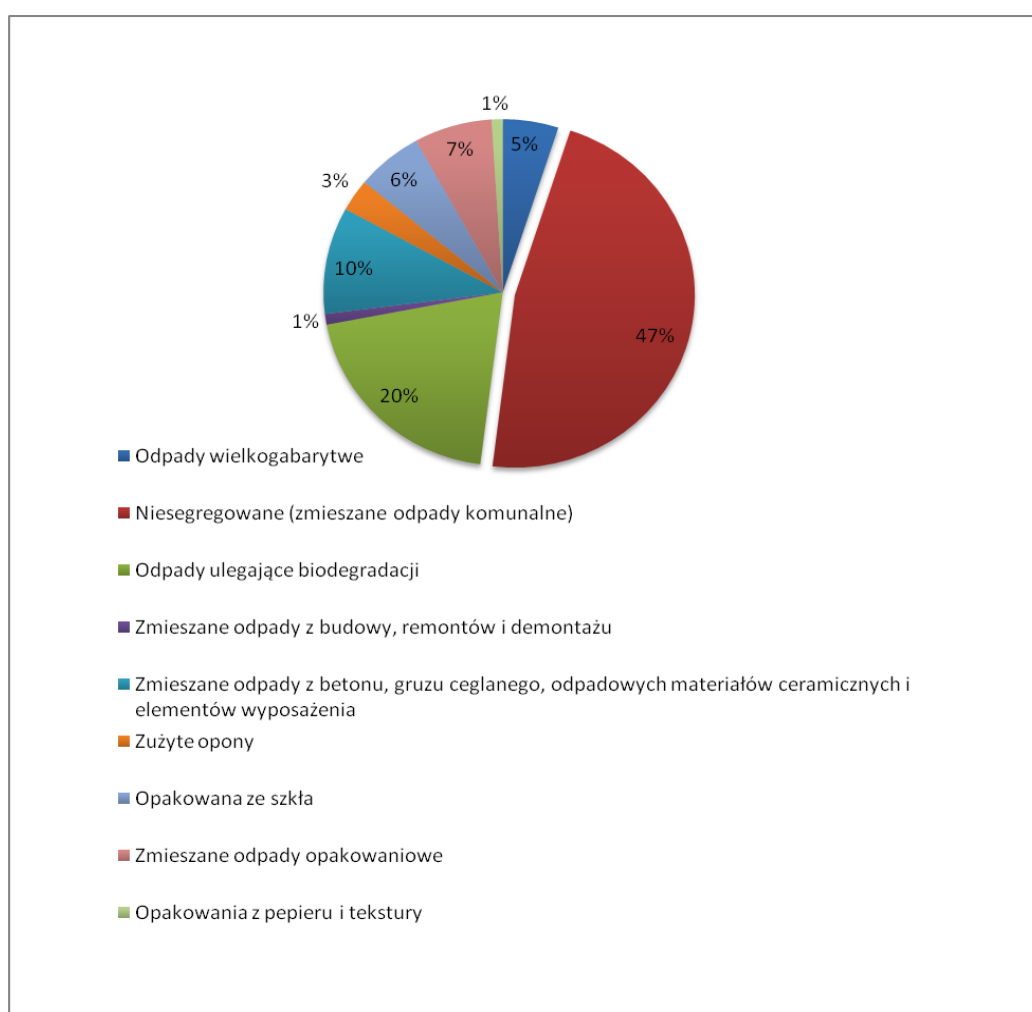
- Ochrona klimatu i jakości powietrza,
- Gospodarowanie wodami (gospodarka wodno-ściekowa),
- Gospodarka odpadami,
- Zasoby przyrodnicze.

Na ich podstawie wyznaczono cele krótko i średniookresowe, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym.

Masa odpadów zebranych z terenu Gminy Rymań

Łączna masa odpadów komunalnych odebranych w 2018 r. z terenu Gminy Rymań stanowi 979,886 Mg.

Udział poszczególnych rodzajów odpadów zebranych i odebranych w 2018 r. z terenu Gminy Rymań [Mg]

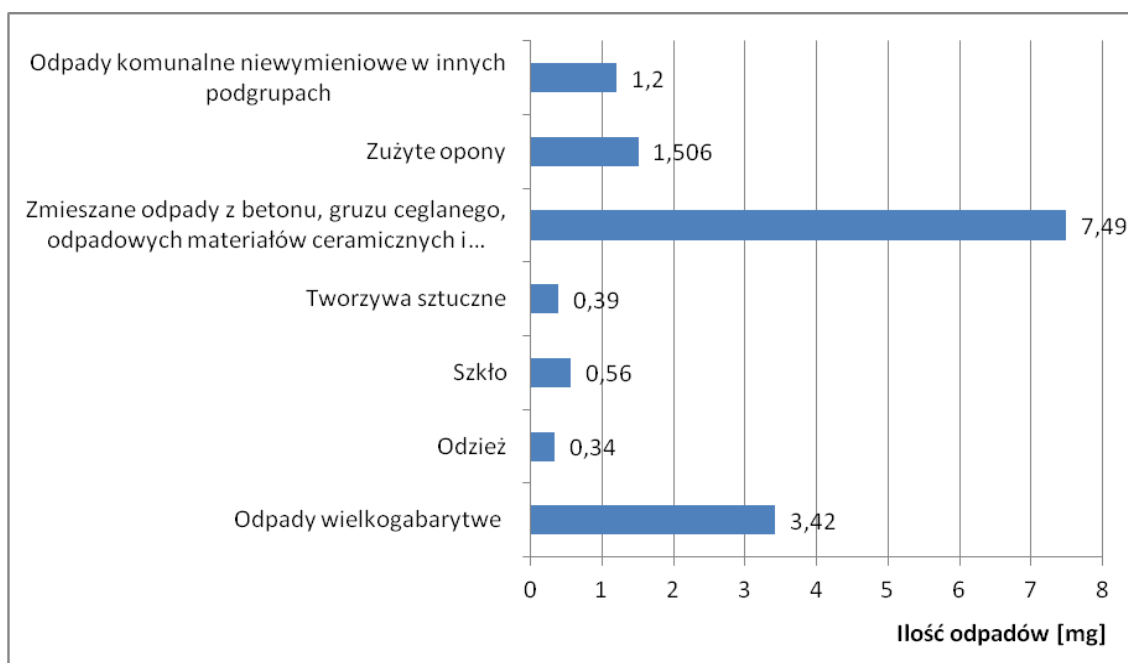

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) to specjalnie przystosowany punkt, który przyjmuje selektywnie zebrane odpady komunalne pochodzące z gospodarstwach domowych, wytwarzane przez mieszkańców Gminy Rymań z przeznaczeniem do unieszkodliwienia lub odzysku. PSZOK zlokalizowany na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Mirowie 14 prowadzony był w 2018 r. przez SUEZ JANTRA Sp. z o.o. PSZOK dostępny był dla mieszkańców objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Rodzaje odpadów przyjmowanych w 2018 r. przez PSZOK: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, tekstylia, odpady komunalne ulegające biodegradacji, odpady zielone, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe.

Ilość odpadów dostarczonych przez mieszkańców Gminy Rymań do PSZOK w 2018 r. [Mg]

Ilość właścicieli nieruchomości, od których odbierane były odpady w 2018 r. wynosiła 3113. Liczba mieszkańców, którzy nie zbierali odpadów w sposób selektywny wyniosła 59. Liczba mieszkańców, którzy zbierali odpady w sposób selektywny wyniosła 3054.

Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów została określona w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rymań oraz uchwale w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

Występowanie wyrobów zawierających azbest

Na terenie Gminy Rymań przeprowadzona została inwentaryzacja wyrobów azbestowych metodą spisu z natury, mająca na celu określenie lokalizacji, stanu oraz ilości materiałów azbestowych. Uchwałą nr XXX/183/17 Rady Gminy Rymań z dnia 20 grudnia 2017 r. przyjęto Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rymań na lata 2017-2032 oraz wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rymań.

W 2018 r. do Urzędu Gminy w Rymaniu wpłynęło 17 wniosków o przyznanie dofinansowania na realizację zadań związanych z odbiorem, transportem i utylizacją wyrobów azbestowych. Ze względu na brak środków finansowych, udzielenie dotacji w 2018 r. przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na ww. zadania nie było możliwe.

Na terenie Gminy Rymań w wyniku prowadzonej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zidentyfikowano wg stanu na dzień 31.12.2018 r. ok. 1028,650 Mg wyrobów zawierających azbest.

Dziki wysypiska śmieci:

W 2018 r. na terenie Gminy Rymań zlikwidowane zostało jedno dziki wysypisko występujące na działce nr 184/1, obręb Kinowo. Pozostały jeszcze do usunięcia 3 takie wysypiska w miejscowościach: Starnin, Petrykozy, Gorawino.

Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Rymań

Gmina Rymań po raz trzeci w 2018 roku otrzymała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na zadanie „Usuwanie Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Rymań – etap III”

Opis prac i osiągniętego efektu:

Zabieg zwalczania barszczu Sosnowskiego przeprowadzono w miejscowościach Leszczyn oraz Drozdowo. Wykonano cztery zabiegi chemiczne środkiem Roundup 360 SL w okresie 18-29 czerwca, 20-27 lipca, 20-31 sierpnia, 17-28 września.

Koszt zadania wyniósł: 11 200,00 zł.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Gmina Rymań zgodnie z umową zlecała w 2018 roku Inspektoratowi Towarzystwa Ochrony Zwierząt ANIMALS w Białogardzie, ul. Zwycięstwa 58, wykonanie usługi wyłapywania bezdomnych zwierząt i umieszczania ich w schronisku, oraz zapewniania opieki tym zwierzętom.

W 2018 roku Zbigniew Konieczny, reprezentujący Gabinet Weterynaryjny Usługowy Zakład Weterynarii S.C. Edmund Rogoża, Zbigniew Konieczny, ul. Kolejowa 16/1, 78-113 Dygowo, wykonywał zadania pn.: „Zapewnienie kompleksowej opieki weterynaryjnej nad bezdomnymi oraz dzikimi zwierzętami łownymi, poszkodowanymi na terenie Gminy Rymań w wyniku zdarzeń losowych”.

W 2018 roku wyłapano z terenu Gminy Rymań 7 bezdomnych zwierząt (psów), które zostały umieszczone w Schronisku ANIMALS w Białogardzie.

Koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt (w tym wyłapywanie zwierząt, utrzymanie psów w Schronisku ANIMALS, usługi weterynaryjne, dokarmianie zwierząt, zakup niezbędnych akcesoriów) wyniósł 22.047,35 zł.

Modernizacja i remont istniejących dróg gminnych (do 1 km)

W 2018 r. dokonano:

- przebudowy drogi gminnej na odcinku 0,5 km wraz z chodnikami i odwodnieniem w miejscowości Starnin. Zadanie zostało dofinansowane w ramach Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez wsparcie lokalnej infrastruktury drogowej w kwocie 727 144,09 zł., oraz z Nadleśnictwa Gościno w kwocie 70 000,00 zł, pozostałe środki w kwocie 662 227,49 zł stanowiły wkład własny gminy,
- budowy chodnika na osiedlu mieszkaniowym w miejscowości Gorawino. W ramach tego zadania wykonano 200 m.b chodnika o szerokości 1,5 m. Inwestycja była realizowana przez Urząd Gminy (wydatkowane środki budżetu JST stanowią 28 939,19 zł);
- budowy chodnika w miejscowości Rzesznikowo. W ramach tego zadania wykonano 160 m.b chodnika o szerokości 1,2 m (wydatkowane środki budżetu JST stanowią 16 778,06 zł.).

Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych

Wg stanu na 31.12.2018 r. na terenie Gminy Rymań zlokalizowanych było 44 zbiorników bezodpływowych oraz 6 przydomowych oczyszczalni ścieków.

W 2018 r. wykonano zadanie inwestycyjne dot. budowy przyłącza wodociągowego do budynków mieszkalnych miejscowości Lędowa (wydatkowane środki budżetu JST stanowią 68 695,50 zł).

Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie Gminy Rymań

W 2018 r. Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu dokonał nasadzeń zastępczych na terenie Gminy Rymań, zgodnie z warunkami nałożonymi w decyzjach Wójta Gminy Rymań. w ilości 62 szt. (lipa szerokolistna i drobnolistna).

Dokonano zgłoszenia przez osoby fizyczne zamiaru wycinki drzew w ilości 436 szt. (w tym iglaste 27 i liściaste 409), a na wniosek osób prawnych 29 szt. (w tym 1 szt. iglaste i 28 liściaste).

4.5. Polityka społeczna

Gminny program wspierania rodziny

Sprawozdanie ze wspierania rodziny dla Gminy Rymań zostało opracowane w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania wynikające z powyższej ustawy realizowane są zgodnie z zasadą pomocniczości i uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny oraz prawa dziecka do:

- wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną - do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka,
- powrotu do rodziny,
- utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami z wyjątkiem przypadków, w których Sąd zakazał takich kontaktów,
- stabilnego środowiska wychowawczego,
- kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku,
- pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia,
- ochrony przed arbitralną lub bezpodstawną ingerencją w życie dziecka,
- informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości,
- ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem,
- poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej,
- dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym

ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek, o którym mowa, Gmina Rymań oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Wsparcie rodziny, jako zadanie gminy

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje jednocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Jednak nie wszystkie rodziny swoje funkcje realizują w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć szczęśliwe.

W wielu dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie niebezpieczne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. W rodzinach pojawiają się trudności zarówno na skutek czynników zewnętrznych takich jak np. bezrobocie, długotrwała choroba, upośledzenie umysłowe, zaburzenia psychiczne, jak również czynników odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny takich jak: nałogi, przestępczość, przemoc czy zaniedbywanie obowiązków.

Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale niestety pogłębiają też wiele negatywnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Takie nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Występujące w rodzinie problemy niejednokrotnie są bardzo złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań, a także koordynacji działań wszystkich instytucji zaangażowanych w proces wspierania rodziny.

Organizacja wsparcia rodziny na poziomie gminy

W oparciu o art. 176 ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazać należy iż do zadań własnych gminy należy m.in. :

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez:
  - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
    - finansowanie:
      - a. kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
      - b. podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
      - c. kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające, związanych z udzielaniem pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych przez rodziny przeżywające trudności,
    - d. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
      - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z wychowaniem.

Działania profilaktyczne winny być skierowane przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzinom takim na terenie gminy zapewniono wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodziny te otrzymały także wsparcie przez działania asystenta rodziny oraz innych podmiotów lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana była na wspieranie więzi uczuciowych w rodzinie, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko. Praca z rodziną była możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadrę. Realizowana poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapię, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowanie spotkań dla rodzin, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zobligowanych do wspierania rodzin. Na terenie Gminy Rymań jako jednostką organizacyjną gminy, pracą z rodziną zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje zadania wynikające z szeroko rozumianej profilaktyki, wsparcia i współpracy z osobami, instytucjami i organizacjami działającymi na polu profilaktyki i nie tylko, realizuje i prowadzi wiele działań ukierunkowanych na dziecko i rodzinę. Klienci GOPS mogą korzystać z porad i wsparcia: doradcy zawodowego, prawnika, pracownika socjalnego, psycholog, mediatora. Dodatkowo na rzecz rodzin pracuje psycholog udzielając porad dwa razy w miesiącu.

Asystent rodziny, jako nowa forma bezpośredniej pracy z rodziną.

Nowym zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną.

Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

W oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw została wprowadzona zmiana m.in. w przepisach Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego stanowiąca, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. W Gminie Rymań w 2018 roku z tej formy pomocy i pracy asystenta rodziny skorzystało 6 rodzin. Praca asystenta rodziny miała charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce.

Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Na terenie Gminy Rymań według stanu na dzień 31.12.2018 r. mieszka 13 rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i mających problemy w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Natomiast wg stanu na dzień 31.12.2018 r. w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Gminy Rymań przebywa 11 dzieci. Umieściliśmy 3 rodzeństwa w 2018 roku, w rodzinnej pieczy zastępczej pełniące funkcje pogotowia opiekuńczego. W trakcie roku w rodzinnej pieczy spokrewnionej zastępczej przebywało 3 dzieci. Za 3 dzieci, które umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej na nowych zasadach, za które gmina jest zobowiązana płacić 50% wartości świadczenia w 2018 roku.

Łącznie gmina w 2018 roku zapłaciła 118154,96 zł. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej wynikają przeważnie z niskich kompetencji wychowawczych rodziców biologicznych, eurosieroctwa, sieroctwa, rozbicia rodziny, przemocy, uzależnień, chorób psychicznych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na jednego asystenta rodziny nie może przypadać więcej niż 15 rodzin. Biorąc pod uwagę zdiagnozowaną w 2018 roku liczbę rodzin niewydolnych wychowawczo, z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, w gminie należałoby zatrudnić 2 asystentów rodziny.

Aktualnie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rymaniu pracuje 1 asystent rodziny na umowę z jedną rodziną, do której troje dzieci powróciło i jest potrzebna praca asystenta z rodziną. Nadal istnieją braki kadrowe, mimo ogłoszeń o naborze i usilnych poszukiwań do pracy w charakterze asystenta rodziny. Koszty utrzymania asystentów 34635,00 za 2018r.

Zapewnienie dzieciom opieki w pieczy zastępczej

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej na dzień 31.12.2018r. :

- ogółem 11, w tym:
  - w rodzinnych formach pieczy zastępczej 8
  - w instytucjonalnej pieczy zastępczej 3

Dane statystyczne dotyczące umieszczeń dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej w okresie na dzień 31.12.2018r.:

Lp.	Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej
1.	rodzina zastępcza spokrewniona	3	3
2.	rodzina zastępcza niezawodowa	0	0
3.	rodzina zastępcza zawodowa ogółem w tym:	8	2
3.1	rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	5	1
3.2	rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	0	0
4.	rodzinny dom dziecka	0	0
5.	placówka opiekuńczo-wychowawcza	3	3
6.	ogółem	14	8

Rodziny wspierające, jako forma wsparcia rodziny przez środowisko lokalne.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jako jedno z istotnych zadań w pracy z rodziną wyszczególnia wsparcie ze strony środowiska lokalnego. Ważną rolę w tym zadaniu pełnią sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione, rodziny rówieśników dzieci.

Zbudowanie sieci rodzin chętnych do służenia pomocą systematycznie lub w sposób doraźny stanowi nowe wyzwanie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Możliwość skorzystania przez rodzinę w kryzysie z pomocy innej rodziny, tzw. rodziny wspierającej może mieć nieocenione znaczenie w pracy z rodziną.

Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa

domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Zgodnie z ustawą cytowaną wyżej pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą może ustanowić działając z upoważnienia Wójta Gminy Rymań, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego.

Ocena zasobów, adresaci programu.

Wśród zasobów, z których korzystano przy realizacji tego zadania w 2017 roku warto wskazać instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu,
- świetlica wiejskie ,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Policja,
- Sąd Rejonowy, Wydział III Rodzinny i Nieletnich – kuratorzy sądowi,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego,
- placówki oświatowe,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- organizacje pozarządowe.

Adresatami są dzieci i rodziny w szczególności przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej. Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Niski poziom wykształcenia rodziców, ich bezradność oraz liczne dysfunkcje, czy zachowania patologiczne w rodzinie przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Dla poprawy funkcjonowania takich dzieci ważne jest zintensyfikowanie działań świetlic szkolnych i środowiskowych, kół zainteresowań, organizacja większej ilości ogólnodostępnych bezpłatnych zajęć np. zajęcia sportowe, zajęcia

które są organizowane przy Zespole Szkół w Rymaniu. Organizowanie zajęć w czasie wolnym poprzez wyjazdy, kolonie, zimowiska, wycieczki.

Źródła finansowania oraz sposób monitorowania programu i sprawozdawczość.

Działania zawarte w niniejszym sprawozdaniu były finansowane ze środków Gminy oraz ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł, w tym ze środków w ramach programów unijnych. Sprawozdanie przedkładać będzie w terminie do 31 marca każdego roku Wójtowi Gminy Rymań, Wójt Gminy, Radzie Gminy. Dodatkowo sporządzane są również sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny, które przekazane zostają wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych gminy.

Cel 1: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia ich prawidłowego funkcjonowania.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Liczba
1.	Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami przez pracowników socjalnych	2018	GOPS Rymań	Liczba osób objętych pracą socjalną - 56
2.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w formie posiłku dla dzieci w szkole i przedszkolu) rodzinom zagrożonym kryzysem, bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego	2018	GOPS Rymań	Liczba rodzin objętych pomocą -136
3.	Działania zaradcze oraz interwencyjne w przypadkach gdzie zagrożone jest bezpieczeństwo rodziny a w szczególności dzieci	2018	GOPS w Rymaniu, Szkoły, Policja, Zespół Interdyscyplinarny	Liczba rodzin wspomaganych pracą asystenta rodziny -7 Liczba rodzin objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego - 2
4.	Zapewnienie rodzinom w zależności od zintegrowanych potrzeb pomocy asystenta rodziny	2018	GOPS Rymań	Liczba rodzin wspomaganych pracą asystenta rodziny -7
5.	Monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy	2018	GOPS Rymań	Liczba monitorowanych rodzin -9
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	2018	GOPS Rymań	Liczba umieszczonych dzieci -11
7.	Ustanowienie i finansowanie rodzin wspierających (w razie potrzeb)	2018	GOPS Rymań	Liczba rodzin wspierających -0
8.	Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających i asystenta rodziny (w razie potrzeb)	2018	GOPS Rymań	Liczba szkoleń - 3

9.	Zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa	2018	GOPS, PCPR Powiatowa poradnia psychologiczno- pedagogiczna	Liczba osób objętych poradnictwem - 22
----	---	------	---	---

Cel 2: Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz rodziny	2018	GOPS w Rymaniu, Szkoły, Policja, GKRPA, Sąd Rejonowy w Kołobrzegu, Zespół Interdyscyplinarny, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, Punkt Konsultacyjny	Liczba spotkań, przekazanych informacji - 18
2.	Stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie jako jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej	2018	GOPS Rymań	Liczba spotkań, wymienionych informacji - 10

Cel 3: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

Lp.	Działanie	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Organizacja spotkań, wyjazdów, warsztatów mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziny, wzmocnienie jej roli i funkcji oraz pikników rodzinnych promujących wartość rodziny jako podstawowej komórki życia społecznego	2018	Szkoły, GOPS Rymań, Rady sołeckie, Gmina	Liczba zorganizowanych spotkań - 3, pikników (impres integracyjno-profilaktycznych) rodzinnych - 6
2.	Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach dla dzieci i młodzież oraz rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeciwdziałania alkoholizmowi oraz innym uzależnieniom	2018	Gmina, GKRPA, GOPS w Rymaniu	Liczba prowadzonych programów profilaktycznych – 3 programy
3.	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w formie kolonii i zimowisk	2018	Gmina, GOPS w Rymaniu, Szkoły	Liczba dzieci korzystających z kolonii i zimowisk – 77 uczestników

Gminny program wspierania rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i ich rodzin. Wsparcie rodziny ma charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Dużym wyzwaniem i potrzebą jest stworzenie placówki wsparcia dziennego prowadzonej przez gminę, podmiot, któremu gmina zleci realizację tego zadania, gdyż obecnie takiej placówki brak na terenie gminy, a jest to zadanie obowiązkowe gminy i bardzo potrzebne do wsparcia rodzin, które takiej pomocy opiekuńczej potrzebują. Tylko wtedy można zwiększyć szanse rodzinie na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Pomoc na rzecz rodzin, którą w ramach niniejszego zadania oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest nakierowana w pierwszej kolejności na wykorzystywanie zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne jest zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2018 przebiegała w oparciu o Ustawę o wychowaniu w Trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r. oraz w oparciu o Katalog działań rekomendowanych do realizacji w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Radę Programową Regionalnych Izb Obrachunkowych.

W roku 2018 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 13 posiedzeń, które związane były z ilością podań-wniosków wpływających do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Policji bądź od mieszkańców gm. Rymań.

W roku 2018 wpłynęło 13 wniosków o podjęcie leczenia uzależnienia alkoholowego. Niektórzy mieszkańcy sami zgłaszają się do komisji, podejmują dobrowolne leczenie.

Realizując zadania z zakresu prowadzenia profilaktyki działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla młodzieży zorganizowano i sfinansowano:

- zakup pomocy dydaktycznych do świetlic środowiskowych,
- zakup programów profilaktycznych,
- zorganizowanie festynów sportowo-rekreacyjnych z okazji Dnia Dziecka i Dnia św. Mikołaja przez Rady Sołeckie w siedmiu miejscowościach: w Rymaniu, Rzesznikowie, Starninie, Kinowie, Gorawinie, Drozdowie i Dębicy.
- dofinansowano 22 uczniom wyjazd na kolonie do Grecji.

W roku 2018 Szkoła Podstawowa w Rymaniu, jak zawsze mogła liczyć na finansowe wsparcie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rymaniu. Wsparcie to dotyczyło przede wszystkim pokrycia kosztów niżej wymienionych przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym. Uczniowie na bieżąco, podczas godzin wychowawczych, brali udział w pogadankach dotyczących uzależnień i skutków jej stosowania.

Na bieżąco informowano uczniów i rodziców o instytucjach pomocowych dla rodzin poprzez wywieszanie plakatów i informacji dotyczących przeciwdziałaniu. Działania zrealizowane przez pedagoga w ramach uzależnień:

- uczestniczenie w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rymań, spotkania grup roboczych,
- w Szkole Podstawowej w Rymaniu jest i funkcjonuje Program Profilaktyki, który obejmuje profilaktykę uzależnień,
- organizacja dla uczniów spektakli o charakterze profilaktycznym, zaprezentowanych przez aktorów Teatru „Kurtyna” z Krakowa – prelekcja dla uczniów poprowadzona przez aktorów „Kurtyny”, dotycząca skutków stosowania przemocy, sposobów reagowania na przemoc oraz korzyści wynikających z postępowania asertywnego,
- bezpośrednia pomoc konsultacyjna dla rodzin objętych „Niebieską kartą” – poinformowanie zainteresowanych osób będących ofiarami przemocy w rodzinie o instytucjach, w których mogą otrzymać wsparcie, uczestniczyć w terapii.

Działania zespołu wychowawczo – opiekuńczego w zakresie zapobiegania uzależnieniom wśród uczniów i planowania działań wzmacniających bezpieczeństwo uczniów w szkole:

- spotkania mające na celu planowanie i tworzenie harmonogramów działań szkoły w zakresie programów profilaktycznych. W ramach którego uczniowie wraz z wychowawcami angażowali się w różnego rodzaju przedsięwzięcia mające na celu profilaktykę zdrowego trybu życia, odżywiania się – między innymi, w ramach programu uczniowie wzięli udział w konkursie profilaktycznym

„Mleko – źródłem zdrowia”;

- spotkania interwencyjne mające na celu zorganizowanie pomocy uczniom z problemami związanymi z integracją w klasie, szkole i z problemami wychowawczymi.

Przygotowanie przez uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjum wraz z wychowawcami, krótkich występów o charakterze profilaktycznym – piosenka profilaktyczna.

Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rymaniu – wgląd w sytuację rodzinną ze względu np. na dużą absencję uczniów w szkole, niewypełnianie obowiązków szkolnych. Dzięki wsparciu (sfinansowanie materiałów profilaktycznych) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rymaniu uczniowie szkoły podstawowej w II semestrze aktywnie brali udział w ogólnopolskiej akcji profilaktycznej .

W ramach programu, w naszej szkole zorganizowano Tydzień Bezpieczeństwa, w ramach którego realizowano cele, m.in.: dostarczenie uczniom wiedzy o niebezpieczeństwach wynikających z używania środków psychoaktywnych, wiedzy na temat właściwego traktowania zwierząt, pomoc uczniom w poznaniu samych siebie, swoich potrzeb, możliwości i zainteresowań, pomoc w kształtowaniu tożsamości oraz asertywnych zachowań, zachęcanie do krytycznego i logicznego myślenia, wyrabianie u uczniów chęci współpracy i wspólnego angażowania się w różne przedsięwzięcia, wdrażanie do aktywności fizycznej, rozwijania zainteresowań i aktywnego spędzania czasu wolnego, wdrażanie do aktywności twórczej (udział w konkursach plastycznych w ramach kampanii ZTU).

W ramach Tygodnia Bezpieczeństwa uczniowie szkoły podstawowej wypełniali ulotki profilaktyczne oraz pod kierunkiem wychowawców klas przygotowywali się do udziału w krótkich przedstawieniach profilaktycznych.

Nadal w Rymaniu funkcjonują Punkty Konsultacyjne dla Osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin oraz dla ofiar przemocy w rodzinie. Punkty te spełniają swoje zadania, coraz więcej osób zgłasza się do nich chcąc uzyskać pomoc. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej udzielana jest pomoc i poradnictwo dla rodzin borykających się z problemami uzależnień. Można skorzystać z porad psychologa, pedagoga i mediatora.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy Gminy Rymań z organizacjami pozarządowymi jest uchwalany co roku do 30 listopada na kolejny rok kalendarzowy od 01 stycznia do 31 grudnia.

Celem programu jest współpraca z organizacjami zmierzająca do efektywnego wykorzystania społecznej aktywności w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie i umocnienie partnerstwa pomiędzy gminą, a organizacjami.

Na realizację Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2018 r. z budżetu gminy zostały przeznaczone środki w wysokości do 60.000 złotych. W ramach realizacji Programu ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Zostały złożone trzy oferty:

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania realizowanego przez organizację	Całkowity koszt zadania	Kwota wsparcia udzielonego przez Gminę
1.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Gorawiński Grot”	Popularyzacja sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych; Prowadzenie zajęć, treningów, szkoleń oraz uczestnictwo w rozgrywkach sportowych	20 900,00	14 624,07
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Wiking”	Rozpowszechnianie piłki siatkowej	21 660,00	14 994,43
3.	Klub Sportowy „Syrena – Grot” Rymań	Szkolenie w zakresie piłki nożnej i organizacja rozgrywek w piłce nożnej dla mieszkańców Gminy Rymań	22 100,00	16 557,93

V. OŚWIATA I EDUKACJA

Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli i szkół podstawowych, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku - Prawo oświatowe, należy do zadań własnych gmin.

W 2018 roku Gmina Rymań, prowadziła:

- Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Rymaniu, ze Szkołami Filialnymi w Dębicy, Drozdowie i Starninie, z oddziałami gimnazjalnymi oraz z oddziałami przedszkolnymi,
- Punkt Przedszkolny w Rymaniu,
- Punkt Przedszkolny w Drozdowie.

Od 1 września 2018 roku Szkoła Filialna w Drozdowie i Starninie oraz Punkt Przedszkolny w Rymaniu nie funkcjonują. Punkt Przedszkolny w Drozdowie nie jest prowadzony od 1 września 2017 roku, a w Dębicy i Starninie od kilku już lat.

Obecnie trwają prace, dotyczące likwidacji niefunkcjonujących szkół filialnych i wszystkich czterech punktów przedszkolnych.

W roku szkolnym 2018/2019 wszystkie chętne dzieci z terenu Gminy Rymań zostały objęte wychowaniem przedszkolnym. W ramach projektu unijnego w Szkole Podstawowej w Rymaniu w 2017 roku zostały przygotowane pomieszczenia wraz z odpowiednim wyposażeniem dla najmłodszych dzieci, które od roku szkolnego 2017/2018 są dowożone bezpłatnym dla rodziców środkiem transportu, z terenu całej Gminy Rymań do oddziałów przedszkolnych 3, 4, 5 i 6-latków.

Wszyscy wychowankowie i uczniowie dowożeni są dwoma autobusami zewnętrznego przewoźnika (zakup biletów miesięcznych) oraz jednym własnym autobusem.

W roku szkolnym 2018/2019 dzieci w wieku szkolnym realizują swój obowiązek w Szkole Filialnej w Dębicy, w klasach I-III oraz w Szkole Podstawowej w Rymaniu, w klasach IV-VIII i oddziałach gimnazjalnych.

Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Wsi Gorawino prowadzi:

- Społeczną Szkołę Podstawową w Gorawinie
- Publiczny Punkt Przedszkolny w Gorawinie.

Na utrzymanie ww. placówek Stowarzyszenie otrzymuje dotacje z budżetu gminy.

Szczegółowe informacje dotyczące oświaty przekazywane są Radzie Gminy do końca października każdego roku, za okres minionego roku szkolnego. Natomiast wydatki na oświatę są wykazane w sprawozdaniach z wykonania budżetu.

Realizowane projekty i programy

W Szkole Podstawowej w Rymaniu w okresie od lipca 2017 roku do sierpnia 2018 roku, realizowany był **projekt pn. „Edukacja na starcie”**, współfinansowany ze środków unijnych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem głównym projektu było między innymi:

- utworzenie 40 nowych miejsc w dwóch oddziałach trzy i czterolatków,
- rozszerzenie oferty edukacyjnej dla przedszkolaków, o dodatkowe zajęcia,
- doskonalenie kwalifikacji nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Projekt obejmował różnorodne zajęcia nadobowiązkowe, obejmujące następujące zakresy:

- zajęcia korekcyjno-ruchowe,
- zajęcia z języka angielskiego,
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia taneczne,
- zajęcia teatralne,
- zajęcia matematyczne,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- indywidualne zajęcia logopedyczne,
- indywidualne zajęcia z psychologiem.

Całkowity koszt projektu wyniósł 782.955,00 zł, z czego dofinansowanie, to kwota 665.511,75 zł.

W ramach *Rządowego programu – Wyposażenie szkół w podręczniki*, uczniowie Szkoły Podstawowej w Rymaniu, oddziałów gimnazjalnych i Społecznej Szkoły Podstawowej w Gorawinie otrzymują każdego roku w bezpłatne użytkowanie, podręczniki i materiały ćwiczeniowe.

Środki finansowe na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych z budżetu państwa przekazywane są w formie dotacji celowej. W 2018 roku była to kwota 31.110,88 zł.

Ważnym elementem w edukacji jest motywacja uczniów do nauki. Najlepsi uczniowie, którzy uzyskali wysoką średnią ocen oraz co najmniej dobrą ocenę z zachowania albo uzyskali wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu przynajmniej międzyszkolnym, zajmując jedno z trzech pierwszych miejsc otrzymują dwa

razy w roku, po zakończeniu każdego semestru, **stypendium tzw. naukowe lub sportowe**, finansowane w pełnej wysokości z budżetu gminy.

W 2018 roku stypendium otrzymało ogółem 76 osób, na ogólną kwotę 12.096,00 zł.

5.1. Kultura, sport i rekreacja

Na terenie Gminy Rymań istnieje Gminna Biblioteka Publiczna w Rymaniu oraz 8 sal wiejskich. W GBP w Rymaniu zatrudniona jest jedna osoba w pełnym zakresie czasu pracy. Jest w niej 350 czytelników, a księgozbiór biblioteczny stanowi ok. 14.500 książek.

W bibliotece odbyły się 3 lekcje biblioteczne dla uczniów Szkoły Podstawowej i przedszkolaków. Główne tematy lekcji – „Jak powstaje książka; Wykonanie zakładki”, „Pluszowy miś, jako bohater literacki” (zajęcia w grupach).

Biblioteka współpracuje z członkami Stowarzyszenia Historycznego „Dębosz” oraz Regionalną Izbą Muzealną.

Przy bibliotece działa Klub Przyjaciół Biblioteki. Dwa razy w tygodniu odbywają się zajęcia czytelnicze i artystyczne dla dzieci. Ponadto prowadzone są spotkania z „ciekawymi ludźmi”, a podczas Pikniku Rodzinnego na stadionie sportowym w Rymaniu miało miejsce czytanie fragmentu „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego w ramach Narodowego Czytania, ogłoszonego przez Prezydenta RP.

Biblioteka jest współorganizatorem imprez organizowanych przez Urząd Gminy.

Na terenie Gminy Rymań w 2018 roku, z wyłączeniem miesięcy letnich, funkcjonowały sale i świetlice wiejskie, w następujących miejscowościach: Dębicy, Drozdowie, Gorawinie, Jarkowie, Kinowie, Rzesznikowie, Rymaniu i Starninie.

Opiekunami sal oraz prowadzącymi zajęcia były osoby zatrudnione na umowy-zlecenia.

W większości sal odbywały się zajęcia sportowo – rekreacyjne, artystyczne i rozrywkowe, takie jak: gra w tenisa, gra w bilard, gry planszowe, zajęcia plastyczne itp.

Ponadto w niektórych salach Rady Sołeckie, jednostki OSP, często przy wsparciu opiekunów sal i miejscowych „społeczników”, organizowały imprezy dla okolicznych mieszkańców, takie jak: Zabawy Walentynkowe, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Festyny sportowo – rekreacyjne, Mikołajki, Zabawy i Spotkania Sylwestrowe.

Na szczególne wyróżnienie, jeśli chodzi o aktywność i zaangażowanie społeczeństwa w działalność społeczno – rozrywkowo – kulturalną, zasługuje Sołectwo Rzesznikowo.

W Jarkowie z wypracowanych dochodów miejscowego społeczeństwa, w szczególności Koła Gospodyń Wiejskich, doposażono zaplecze kuchenne sali wiejskiej i dokonano jego modernizacji.

Wszystkie sale, za wyjątkiem sali wiejskiej w Dębicy, wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu.

Niepokoi nas jednak fakt, iż maleje zainteresowanie społeczeństwa funkcjonowaniem sal w niektórych miejscowościach, gdzie niekiedy bywają okresy, że świecą one pustkami.

Salie wiejskie we wszystkich miejscowościach, oprócz Rzesznikowa, nie funkcjonowały w okresie wakacyjnym. Z doświadczenia wiemy, że w tym czasie dzieci nie przychodzą do tych obiektów, wolą spędzać czas na boisku, nad wodą itp.

Oprócz wyżej wymienionych na terenie Gminy Rymań organizowane były między innymi następujące imprezy:

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Pałacu w Rymaniu, w sali w Gorawinie i Drozdowie,
- VIII Gminny Turniej Tenisa Stołowego,
- Akademia z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3-go maja i Święta Flagi oraz piątej rocznicy nadania imienia Gminnej Biblioteki Publicznej w Rymaniu,
- Gminny Turniej Recytatorski „Ptaki Ptaszki i Ptaszeta Polne” i udział w eliminacjach ponadlokalnych,
- Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze i udział w powiatowych
- Polsko – Niemieckie Dni Strażaka,
- udział mieszkańców Gminy Rymań oraz wsparcie finansowe Rowerowego Rajdu Gwiazdzistego,
- Polsko – Niemiecki Piknik Rodzinny,
- obchody 100-lecia odzyskania NIEPODLEGŁOŚCI.

W 2018 roku w ramach Konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego na terenie Gminy Rymań realizowane były „GRANTY SOŁECKIE 2018”.

Sołectwo Leszczyn wspólnie z Sołectwem Dębica zrealizowały projekt pt. „ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY SALI WIEJSKIEJ W DĘBICY”, dzięki któremu została postawiona między innymi altana biesiadna oraz zakupiono 2 stoły i 4 ławy parkowe, przygotowano miejsce pod ognisko, a także dokonano nasadzeń drzew ozdobnych i wykonano szereg prac społecznych wokół terenu.

Sołectwo Rzesznikowo dzięki udziałowi w Konkursie wzbogaciło się o Wiatę Zabawową.

Boiska „ORLIK 2012” w Gorawinie i Rymaniu były czynne od kwietnia do listopada. Gospodarzami boisk były osoby zatrudnione w ramach robót publicznych, stażyści (Rejonowy Urząd Pracy) i zatrudnione na umowę – zlecenie.

W trakcie roku szkolnego boiska były dostępne dla mieszkańców w godzinach popołudniowych. W Rymaniu do godz. 15,30 z boiska oraz placu zabaw korzystają uczniowie Szkoły Podstawowej oraz przedszkolaki. W okresie wakacyjnym obydwie boiska były dostępne w zależności od potrzeb, nawet od godz. 10.00 do 22.00.

Korzystanie z wyżej wymienionych boisk było i jest bezpłatne dla wszystkich.

Na terenie Gminy Rymań istnieją trzy kluby sportowe. Są to: Uczniowski Klub Sportowy „WIKING”, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „GORAWIŃSKI GROT” i Klub Sportowy „SYRENA – GROT” Rymań.

UKS „WIKING” prowadzi swoją działalność przy Szkole Podstawowej w Rymaniu i na bazie obiektów do niej przynależnych, natomiast pozostałym dwóm klubom na prowadzenie treningów i rozgrywek użyczano stadion sportowy w Rymaniu.

W 2018 roku Gmina Rymań ogłaszała otwarty konkurs ofert na wspieranie wykonania zadania publicznego „KONKURS – UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ 2018”.

W ramach konkursu kluby sportowe realizowały następujące zadania publiczne:

1) **„Popularyzacja sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych; Prowadzenie zajęć, szkoleń oraz uczestnictwo w rozgrywkach sportowych” - LUKS „Gorawiński Grot” .**

Koszt całkowity zadania, zgodnie z zawartą umową stanowił kwotę 20.900 zł, z tego do pokrycia z dotacji (w ramach konkursu) – 17.600 zł.

Zadanie zostało zrealizowane za kwotę 17.924,07 zł, z tego z dotacji pokryto rachunki i faktury na kwotę 14.624,07 zł. Niewykorzystana dotacja w wysokości 2.975,93 zł została zwrócona do budżetu gminy.

2) **„Rozpowszechnianie piłki siatkowej” – UKS „Wiking”.**

Koszt całkowity zadania, zgodnie z umową stanowił kwotę 21.660 zł, z tego do pokrycia z dotacji (w ramach konkursu) – 15.000 zł.

Zadanie zostało zrealizowane za kwotę 21.709,44 zł, z tego z dotacji pokryto rachunki i faktury na kwotę 14.624,07 zł. Niewykorzystana dotacja w wysokości 5,57 zł została zwrócona do budżetu gminy.

3) „Szkolenie w zakresie piłki nożnej i organizacja rozgrywek w piłce nożnej dla mieszkańców Gminy Rymań” – KS „Syrena-Grot” Rymań.

Koszt całkowity zadania, zgodnie z umową stanowił kwotę 22.100 zł, z tego do pokrycia z dotacji (w ramach konkursu) – 20.400 zł.

Zadanie zostało zrealizowane za kwotę 18.590,73 zł, z tego z dotacji pokryto rachunki i faktury na kwotę 16.557,93 zł. Niewykorzystana dotacja w wysokości 3.829,20 zł została zwrócona do budżetu gminy.

Obiekty oświatowe na terenie gminy są w dobrym stanie technicznym oraz bardzo dobrze wyposażone, na bieżąco wykonywane są niezbędne naprawy.

Sale i świetlice wiejskie są również w dobrym stanie technicznym i w większości z należytych wyposażeniem.

VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

LP.	NR UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TREŚĆ UCHWAŁY	PRZEBIEG WYKONANIA UCHWAŁY
1	2	3	4	5
1.	XXXI/186/18	03.01.2018	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Rymań na lata 2016-2023	<p style="text-align: center;">Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana -wprowadzane zmiany obejmują min.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie opisu w Programie Rozwoju Gminy i Studium Uwarunkowań, dodanie uzasadnienia potrzeb przeprowadzenia procesu rewitalizacji, - pogłębienie diagnozy w tabeli 29, - poprawienie tytułów do tabel 5, 12 w tabeli 5 i 17 zmienienie źródła danych, - zmianę wyglądu listy projektów (został rozbudowany): wszystkie projekty zostały określone jako projekt główny, projekt główny zintegrowany i projekt uzupełniający; dodano opis, cel projektu, wskaźniki, - rozszerzenie opisu działu 9-wdrażanie PR i działu 10-system monitoringu i oceny skuteczności działań, - wprowadzenie tabel i modyfikację wcześniejszych, - dodanie mapy do obszarów rewitalizacji.
2.	XXXI/187/18	30.01.2018	zmieniająca uchwałę w sprawie dopłat do grup taryfowych odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych	<p style="text-align: center;">Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana -przedłużono termin obowiązywania dopłat z budżetu Gminy Rymań do 10.VI.2018r.</p>

3.	XXXI/188/18	30.01.2018	w sprawie wyrażenia zgody na wdzierżawienie nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Rymań na okres dłuższy niż trzy lata	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana – zawarto umowę dzierżawy nr 24/2018 na okres od 21.03.2018 r do 20.03.2023 r.
4.	XXXIII/189/18	14.02.2018	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Rymań na lata 2016-2023	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana – zmieniono nazwy projektów rewitalizacyjnych oraz zapisy o tym jakie problemy zidentyfikowane w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rymań będą rozwiązywać. Zgodnie z uwagą Urzędu Marszałkowskiego wprowadzono 1 nowy projekt pn. „Przekształcenie budynku szkoły na mieszkania komunalne”
5.	XXXIV/190/18	26.03.2018	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności przez osoby bezdomne za pobyt w schronisku dla bezdomnych	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 25.04.2018r. poz. 1882. Uchwała stosowana
6.	XXXIV/191/18	26.03.2018	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Rymań środków stanowiących fundusz sołecki	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
7.	XXXIV/192/18	26.03.2018	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rymań w 2018 roku	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 25.04.2018r. poz. 1883. Uchwała stosowana.

8.	XXXIV/193/18	26.03.2018	w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6lat	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 25.04.2018r. poz. 1884. Uchwałę przekazano dyrektorowi Szkoły Podstawowej. Uchwała stosowana.
9.	XXXIV/194/18	26.03.2018	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 25.04.2018r. poz. 1885. Uchwałę przekazano dyrektorowi Szkoły Podstawowej. Uchwała stosowana
10.	XXXIV/195/18	26.03.2018	w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Rymań dla publicznych i niepublicznych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 03.04.2018r. poz. 1491. Uchwała stosowana.
11.	XXXIV/196/18	26.03.2018	w sprawie podziału Gminy Rymań na okręgi wyborcze , ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru oraz Komisarzowi Wyborczemu. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 25.04.2018r. poz. 1886,tablicach ogłoszeń, BIP Gminy Rymań.

12.	XXXIV/197/18	26.03.2018	w sprawie podziału Gminy Rymań na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru oraz Komisarzowi Wyborczemu. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 25.04.2018r. poz. 1887 oraz na tablicach ogłoszeń, w BIP Gminy Rymań
13.	XXXIV/198/18	26.03.2018	w sprawie wysokości ekwiwalentu dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała stosowana.
14.	XXXIV/199/18	26.03.2018	w sprawie uchwalenia zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rymań na lata 2018-2026	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
15.	XXXIV/200/18	26.03.2018	w sprawie zmian budżetu na 2018 r.	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 05.04.2018r. poz.1534. Uchwała zrealizowana.
16.	XXXV/201/18	19.06.2018	w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej za 2017 rok dla Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
17.	XXXV/202/18	19.06.2018	w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 16.07.2018r. poz.3359. Uchwała stosowana.

18.	XXXV/203/18	19.06.2018	w sprawie wyrażenia zgody na wdzierżawienie nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Rymań na okres dłuższy niż trzy lata	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana - zawarto umowę dzierżawy nr 103/2018 na okres od 12.09.2018 r do 11.09.2023 r.
19.	XXXV/204/18	19.06.2018	w sprawie wyrażenia zgody na wdzierżawienie nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Rymań na okres dłuższy niż trzy lata	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana - zawarto umowę dzierżawy nr 101/2018 i nr 102/2018 na okres od 12.09.2018 r. do 11.09.2023 r.
20.	XXXV/205/18	19.06.2018	w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2018-2022	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 16.07.2018r. poz.3360. Uchwała stosowana.
21.	XXXV/206/18	19.06.2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała stosowana.
22.	XXXV/207/18	19.06.2018	zmieniająca uchwałę w sprawie wysokości ekwiwalentu dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 16.07.2018r. poz.3361. Uchwała zrealizowana.
23.	XXXV/208/18	19.06.2018	w sprawie dopłat do grup taryfowych odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała stosowana -dopłaty obowiązują od 11.06.2018 r. do dnia wejścia w życie taryf zatwierdzonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

24.	XXXV/209/18	19.06.2018	w sprawie uchwalenia zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rymań na lata 2018-2026	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
25.	XXXV/210/18	19.06.2018	w sprawie zmian budżetu na 2018 r.	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 26.06.2018r. poz.3017 Uchwała zrealizowana.
26.	XXXV/211/18	19.06.2018	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Rymań za 2017 rok	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
27.	XXXV/212/18	19.06.2018	w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2017	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana- udzielono wójtowi absolutorium.
28.	XXXVI/213/18	30.07.2018	w sprawie uchwalenia zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rymań na lata 2018-2026	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
29.	XXXVI/214/18	30.07.2018	w sprawie w sprawie zmian budżetu na 2018r.	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 01.08.2018r. poz.3738 Uchwała zrealizowana.

30.	XXXVII/215/18	18.09.2018	zmieniająca uchwałę w sprawie wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 08.10.2018r. poz.4531 Uchwała zrealizowana.
31.	XXXVII/216/18	18.09.2018	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Rymań na okres dłuższy niż trzy lata	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała w trakcie realizacji – ogłoszono przetarg na dzierżawę.
32.	XXXVII/217/18	18.09.2018	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Rymań na okres dłuższy niż trzy lata	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała w trakcie realizacji - ogłoszono przetarg na dzierżawę.
33.	XXXVII/218/18	18.09.2018	w sprawie zmian w Statucie Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 08.10.2018r. poz.4532 Uchwała zrealizowana.
34.	XXXVII/219/18	18.09.2018	uchylająca uchwałę w sprawie powierzenia reprezentowania w Zgromadzeniu Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.

35.	XXXVII/220/18	18.09.2018	w sprawie uchwalenia zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rymań na lata 2018-2026	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
36.	XXXVII/221/18	18.09.2018	w sprawie zmian budżetu na 2018r.	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 24.09.2018r. poz.4287 Uchwała zrealizowana.
37.	XXXVII/222/18	18.09.2018	w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków funkcjonowania ww. zespołu	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 08.10.2018r. poz.4533 Uchwała zrealizowana.
38.	XXXVIII/223/18	17.10.2018	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Powiatu Kołobrzeskiego na realizację zadania publicznego	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana- wybudowano chodnik w Gorawinie.
39.	XXXVIII/224/18	17.10.2018	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rymań na lata 2019 – 2021	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała stosowana.
40.	XXXVIII/225/18	17.10.2018	w sprawie wydzierżawienia lokalu użytkowego położonego w Rymaniu na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana- zawarto umowę dzierżawy nr 134/2018 z dnia 15.11.2018r.
41.	XXXVIII/226/18	17.10.2018	uchylająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Rymań położonej w Rymaniu	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana – uchylono uchwałę Nr XXVII/164/17 z dnia 27.09. 2017r.

42.	XXXVIII/227/18	17.10.2018	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Rymań, położonej w miejscowości Drozdowo	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana – obciążenia dokonano umową ustanowienia służebności przesyłu Rep. A 293/2019 z dnia 21.01.2019 r.
43.	XXXVIII/228/18	17.10.2018	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2019 rok	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 24.10.2018r. poz.4810 Uchwała zrealizowana.
44.	XXXVIII/229/18	17.10.2018	w sprawie opłaty targowej	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 24.10.2018r. poz.4811 Uchwała zrealizowana.
45.	XXXVIII/230/18	17.10.2018	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 24.10.2018r. poz.4812 Uchwała zrealizowana.
46.	XXXVIII/231/18	17.10.2018	w sprawie uchwalenia zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rymań na lata 2018-2026	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
47.	XXXVIII/232/18	17.10.2018	w sprawie zmian budżetu na 2018r.	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 30.10.2018r. poz.5012 Uchwała zrealizowana.

48.	XXXVIII/233/18	17.10.2018	w sprawie wyrażenia zgody dokonania zamiany nieruchomości pomiędzy Gminą Rymań a Skarbem Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gościno	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała w trakcie realizacji – trwa kompletowanie dokumentów oraz wycena zamienianych działek.
49.	I/1/18	21.11.2018	w sprawie stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
50.	II/2/18	28.11.2018	w sprawie stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
51.	II/3/18	28.11.2018	w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
52.	II/4/18	28.11.2018	w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
53.	II/5/18	28.11.2018	w sprawie powołania Komisji Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej i Sportu	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
54.	II/6/18	28.11.2018	w sprawie powołania Komisji Budżetu, Finansów i Działalności Gospodarczej	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
55.	II/7/18	28.11.2018	w sprawie powołania Komisji Rolnictwa, Gospodarki Żywnościowej i Ochrony Środowiska	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.

56.	II/8/18	28.11.2018	w sprawie powołania Komisji Budownictwa i Gospodarki Komunalnej	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
57.	II/9/18	28.11.2018	w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Rymań z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała stosowana.
58.	II/10/18	28.11.2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała stosowana.
59.	III/11/18	20.12.2018	w sprawie zatwierdzenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2019 rok	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała stosowana.
60.	III/12/18	20.12.2018	w sprawie ustanowienia programu osłonowego w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 18.01.2019r. poz.537 Uchwała stosowana.
61.	III/13/18	20.12.2018	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy oraz określenia zasad zwrotu wydatków w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 18.01.2019r. poz.538 Uchwała stosowana.

			obowiązkowym: zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym oraz dożywanie dzieci „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	
62.	III/14/18	20.12.2018	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Rymań, położonej w miejscowości Dębica	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana – obciążenia dokonano umową ustanowienia służebności przesyłu Rep. A 1398/2019 z dnia 09.04.2019 r.
63.	III/15/18	20.12.2018	w sprawie przeprowadzenia wyborów do organów samorządu mieszkańców na terenie Gminy Rymań	Uchwałę przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w trybie nadzoru. Uchwała zrealizowana.
64.	III/16/18	20.12.2018	w sprawie zmian budżetu na 2018r.	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 27.12.2018r. poz.6000 Uchwała zrealizowana.
65.	III/17/18	20.12.2018	w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rymań na lata 2019-2026	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała stosowana.

66.	III/18/18	20.12.2018	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Rymań na rok 2019	Uchwałę przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Koszalinie w trybie nadzoru. Uchwała została opublikowana w Dz.U Woj. Zach. w dniu 02.01.2019r. poz.55 Uchwała stosowana.
-----	-----------	------------	---	---

VII. WSPÓLPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Gmina Rymań współpracuje z:

- Gminą Marierwerder – partnerska gmina niemiecka, z którą realizowane są miękkie projekty w ramach działania Interreg VA. W 2018 r. realizowano projekty pn.: „Transgraniczne spotkanie strażackie” oraz „Polsko – Niemiecki Piknik Rodzinny”.

